Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1925 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 221 (8961). ● 22 ноябрь, 1986 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ИККИНЧИ ЙИЛИ

СССР Олий Советининг навбатдаги сессияси ўз ишини тамомлади. Сессия СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планини, шунингдек СССРнинг ўн иккинчи беш йиллик иккинчи йилига мўлжалланган Давлат бюджетини муҳокама қилди ва тасдиқлади, СССРнинг бир қанча муҳим қонунларини қабул қилди.

М. С. Горбачев яқинда КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгашда сўзлаган нутқида мамлакатдаги ҳозирги босқичнинг энг муҳим хусусиятларини таърифлаб, шундай деди: «...Ҳозирги беш йиллик ўн беш йиллик программамизда алоҳида ўрин, ҳал қилувчи ўрин тутади. Шу беш йилликда биз асосий замин яратамиз. Биз экономикада бошқариш соҳасида қандай замин яратсак, мамлакатимизда сиёсий жараён жўшқинлиги нуқтаи назаридан, социал сиёсат нуқтаи назаридан қандай замин яратсак, партия ишининг янги методларини ўзлаштириш, кадрларимиз нуқтаи назаридан қандай замин яратсак — буларнинг ҳаммаси бизнинг келгуси ўн беш йиллик ишимиз натижаларида намоён бўлади».

Беш йилликнинг иккинчи йили плани биринчи йилда яратилган мустаҳкам заминга асосланади. Эндиликда 80-йилларда энг юқори миллий даромад ва саноат ишлаб чиқариши ўсишига эришилади. Бунда бутун халқ хўжалигида фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқлар — машинасозлик, приборсозлик, химия ва нефть химияси саноати анча илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Металлургия, кўмир ва газ саноати сингари базавий тармоқларнинг иши яхшиланди. Агросаноат комплексида дон, картошка, сабзавот, мева, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлат йўли билан харид қилиш кўпайди. Капитал қурилиш суръатлари оширилди. Мавжуд корхоналарни реконструкциялаш ва техникавий жиҳатдан жиҳозлаш жадаллаштирилмоқда. Саноатда бутун маҳсулот ўсишининг 95 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Халқ фаровонлигини юксалтиришга қаратилган тадбирлар планли асосда амалга оширилмоқда.

Беш йиллик иккинчи йили планида экономикада қўлга киритилган ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни ўстиришнинг узоқ муддатли омилларини янада тўлиқроқ ишга солишга асосий эътибор берилмоқда. Мамлакатнинг план ва бюджети КПСС XXVII съездининг жамиятимизни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган йўлига тўла-тўкис жавоб беради ва ўн иккинчи беш йиллик вазифаларига мос бўлиб тушади.

Келгуси йилда социалистик хўжалик юритишнинг илғор методлари айниқса кенг қўлланилади. Бутун индустрия, агросаноат комплекси, транспорт, алоқа, маиший хизмат янгича шароитда ишлайди. Қурилишда ва ташқи иқтисодий фаолият соҳасида хўжалик механизмини қайта қуриш авж олдириб юборилади. Бешта иттифоқ саноат министрликлари, бошқа министрликларнинг бир қанча йирик бирлашмалари ва корхоналари, шунингдек денгиз флоти министрлиги ва савдо тўла хўжалик ҳисобига, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ҳамда ўз харажатларини ўзи қоплашга ўтказилади. Бу билан бирлашмалар ва корхоналарнинг хўжалик мустақиллиги ҳамда масъулиятини кучайтиришга, меҳнат коллективларининг ташаббускорлигини ривожлантиришга қаратилган йўл мустаҳкамланади. Ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлиги ва фойда олишни ўстириш, маҳсулот таннархини арзонлаштиришнинг юксак суръатларига эришиш учун иқтисодий шароит вужудга келтирилади. Бутун маҳсулотнинг техникавий даражасини ва сифатини тубдан яхшилаш сари дадил бурилиш қилиш мўлжалланмоқда.

Шу мақсадда фан-техника тараққиёти ютуқларидан актив фойдаланиш, машинасозликни жадал ривожлантириш кўзда тутилади, кенг кўламда маҳсулотнинг давлат қабули жорий этилади. Ҳисоблаш техникаси воситаларини ишлаб чиқариш беш йиллик иккинчи йили планидаги 16 процент ўрнига 19,5 процент кўпаяди. Якка тартибда фойдаланиладиган электрон-ҳисоблаш машиналари кўплаб ишлаб чиқарила бошлайди. Жаҳон даражасига мос бўлган асосий маҳсулот ҳиссаси машинасозлик министрликлари бўйича 1,6 баравар ошади.

Экономиканинг моддий жиҳатдан балансли бўлишига, бутун халқ хўжалиги ишининг барқарор ва бир маромда бўлишига эришиш учун янги йил бошларидан саноатда истеъмолчилар буюртмаларига тўла мувофиқ ҳолда маҳсулот етказиб бериш топшириқлари асосий план ва баҳо бериш кўрсаткичлари бўйича 100 процент бажарилади. Шартномаларнинг бажарилиши капитал қурилишда, шунингдек халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида баҳо бериладиган энг муҳим кўрсаткичлардан бири бўлиб қолади.

Хўжалик юритишнинг янгича шароитлари хўжаликнинг ўзидаги резервларни планга янада тўлароқ киритиш учун қулай имкониятларни вужудга келтиради. Чунки топшириқлар йилларга тақсимлаб чиқилган беш йиллик план планлаштиришнинг асосий формаси бўлиб қолади. Барқарорлик, қайта кўриб чиқишлардан қатъиян воз кечиш Давлат планининг обрўсини ошириб, узоқ муддатли иқтисодий нормативларни кенг қўллаш, шунингдек пировард маҳсулот тайёрлашда қатнашаётган турдош корхоналар ўртасида мустаҳкам алоқалар ўрнатиш имконини беради.

Беш йилликнинг иккинчи йили плани интенсив омиллардан янада тўлароқ фойдаланишга асосланаётганлиги унинг муҳим хусусиятидир. Шунинг учун ҳам ўсиш суръатлари беш йиллик биринчи йилига мўлжалланганидан юқорироқ бўлади. Ишлаб чиқарилган миллий даромад 1986 йил планидаги 3,9 процент ўрнига 4,1 процент, саноат маҳсулоти 4,3 процент ўрнига 4,4 процент ошади. Саноатда меҳнат унумдорлиги 4,4 процент ўсади.

Беш йилликнинг янги йилида асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни кескин яхшилаш, машина-ускуналардан фойдаланишнинг икки-уч сменали режимига дадил ўтиш вазифаси қўйилди. Ресурсларни тежашга алоҳида эътибор берилган. Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир соҳасида, ҳар бир цехда, бригадада, ҳамма иш жойларида ҳисоб-китоб билан иш олиб бориш муҳимдир.

Ғарбий Сибирда янги нефть конларини ўзлаштириш, шунингдек Каспий бўйидаги нефть-газ конларини жадал ривожлантириш юзасидан йирик тадбирлар белгиланган. Газ саноати илдам суръатлар билан ривожлантирилади. Аввало газни чуқур қайта ишлаш ҳисобига нефть хом ашёсидан фойдаланиш жиддий равишда яхшиланади.

Беш йилликнинг иккинчи йили планида агросаноат комплексини янада ривожлантириш, унинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш, агросаноат комплекси ҳамма тармоқларининг самарадорлигини ошириш ва шу асосда аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан янада тўлароқ таъминлаш кўзда тутилган. Дон проблемасига катта эътибор берилган. Интенсив технология қўлланиладиган экин майдонлари кенгаяди. Гўшт етиштириш сўйилган вазнда 18 миллион тоннага, сут етиштириш 101,5 миллион тоннага етади. Агросаноат комплексини ривожлантиришга салкам 56 миллиард сўм капитал маблағ ажратилмоқда. Ана шу маблағлардан самарали ва юксак унум билан фойдаланиш — агросаноат меҳнатчиларининг бевосита бурчидир. Колхоз ва совхозларда, агросаноатнинг бошқа корхоналарида иқтисодий ишларни қатъий яхшилаш лозим.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини жадаллаштириш совет халқи турмуш шароитини янада яхшилаш, социал соҳани ривожлантириш имконини беради. Миллий даромад ўсишининг тахминан тўртдан уч қисми халқ фаровонлигини юксалтиришга сарфланади. Иш ҳақини такомиллаштириш юзасидан беш йилликка мўлжалланган тадбирлар коллектив ва ҳар бир ходим учун иш ҳақи меҳнат пировард натижасининг миқдори ва сифатига қатъий боғлиқлигига асосланиб амалга оширилади.

Беш йилликнинг иккинчи йилида юқори сифатли халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат кўрсатишни кўпайтиришга алоҳида эътибор бериш керак. Ихтисослаштирилишидан қатъий назар, ҳамма бирлашмалар ва корхоналарда кўп талаб қилинаётган товарларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш лозим. Халқ турмуш шароитини яхшилаш чора-тадбирлари системасида хизмат соҳасини ривожлантириш тобора кўпроқ аҳамиятга эга бўлади. Бир қанча регионларда бу иш чинакамига авж олдириб юборилмаган. Шу сабабли маҳаллий совет ва хўжалик органлари аҳволни ўнглаб олиш учун янги йилда кўп иш қилишларига тўғри келади.

Сессия материаллари ва қарорлари уй-жой қурилишини жадаллаштириш, социал-маданий соҳанинг моддий базасини мустаҳкамлашни кўзда тутади. Умумий саҳни 126,2 миллион квадрат метр уй-жойлар қуриш белгилаб қўйилди, бу эса беш йиллик планда кўзда тутилган йиллик топшириқдан анча ортиқдир. Уй-жой қурилишига корхоналар фондларидаги маблағларни кўпроқ жалб этиш, шунингдек уй-жой — кооперативи ва якка тартибда уй қуришни ривожлантириш лозим. Энг муҳими — янги йилнинг дастлабки ойлариданоқ объектларни ишга тушириш топшириқларини бажариш, кўпинча бўлаётганидек, объектларни ишга туширишни сўнгги кварталга қолдирмаслик керак.

Ҳозирги шароитда молиянинг роли ғоят ортмоқда. Молия-кредит органлари ишининг мазмуни ва методларини тубдан яхшилаш талаб қилинади. Бирлашмалар ва корхоналарнинг хўжалик жиҳатидан мустақиллигини ва ташаббускорлигини авж олдириш энг юқори пировард натижаларга эришиш учун уларнинг жавобгарлигини кучайтириш йўлида молиявий воситалардан активроқ фойдаланиш керак.

Келгуси йил — Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилдир. Совет кишилари Ватанимиз тарихидаги бу йирик воқеани юксак уюшқоқлик ва бир маромда меҳнат қилиш билан, халқ хўжалиги ҳамма тармоқларини ривожлантириш суръатларини ошириш билан нишонлайдилар. Беш йилликнинг иккинчи йили мамлакат Давлат плани ва бюджети юксак топшириқларини амалга ошириш ишчилар, колхозчилар, мутахассисларнинг моҳирлик билан, сифатли меҳнат қилишларини, партия, совет ва хўжалик органларининг собитқадам сиёсий, ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни олиб боришларини талаб қилади.

Давлат плани тасдиқлангандан кейин партия комитетларининг меҳнаткашларни ўртага қўйилган вазифаларни амалга оширишга сафарбар этиш юзасидан омма ўртасида иш олиб бориши энг муҳим аҳамиятга эга бўлади. Коммунистлар бу соҳада ҳам уюшқоқлик ва батартиблик намунасини кўрсатишлари керак. Йил бошлангунга қадар планларни ҳар бир меҳнат коллективига етказиш, уларнинг сўзсиз бажарилиши юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш лозим. Маҳсулот сифатини қатъий равишда яхшилаш, таннархни арзонлштириш, рентабелликни ошириш ва фойдани кўпайтириш, шунингдек йилнинг дастлабки ойлариданоқ буюртмалар бўйича маҳсулот етказиб беришни юз процент бажариш алоҳида эътибор беришни талаб қилади.

Миллионлаб совет кишиларининг ўн иккинчи беш йиллик иккинчи йили топшириқларини амалда рўёбга чиқариш учун актив, юксак уюшқоқлик билан қиладиган ишлари Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашда, КПСС XXVII съездининг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш йўлини муваффақиятли амалга оширишда янги катта қадам қўйишга имкон беради.

(«ПРАВДА» газетасининг 1986 йил 21 ноябрь сонидаги бош мақоласи).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 20 ноябрдаги мажлисида саноат министрликларининг бирлашмалари ва корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш масалаларига бағишлаб, КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгаш якунларини муҳокама қилди. Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, маҳсулот сифатини яхшилаш жадаллаштириш стратегиясининг; халқ хўжалигини тубдан қайта қуришга, совет кишилари фаровонлигини оширишга қаратилган партия йўлининг ажралмас қисмидир. Министрликлар ва идораларнинг, СССР Давлат стандартлар комитетининг, бирлашмалар ва корхоналарнинг, касаба союзларининг раҳбарларига 1987 йил январидан бошлаб маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этишга тайёргарлик ишларини кучайтириш тавсия қилинди. Сиёсий бюро бу иш корхоналар ва бирлашмаларни тўла хўжалик ҳисоби, маблағ билан ўзини-ўзи таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш принципига ўтказиш, уларнинг мустақиллиги ва жавобгарлигини ошириш билан мустаҳкам боғлаб олиб борилиши зарурлигини таъкидлади.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари давлат қабули кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйишнинг юксак даражада бўлишини таъминлашлари, меҳнат коллективларида давлат қабулининг мақсад ва вазифаларини тушунтириб, тарбиявий ишларни кучайтиришлари, маҳсулот сифатини яхшилашнинг ҳал қилувчи омили бўлган тартиб ва интизомни бутун чоралар билан мустаҳкамлашга эришишлари зарурлиги уқтириб ўтилди.

Сиёсий бюро Пермь область партия комитетининг иши тўғрисидаги ҳисоботни эшитиб, область партия ташкилоти КПСС XXVII съездидан кейин вужудга келган қулай имкониятлардан иқтисодий ва ижтимоий ҳаётни сифат жиҳатидан чуқур ўзгартириш учун ҳали тўла фойдаланмаётганлигини таъкидлади. Область партия комитети умумпартиявий йўл-йўриқларни амалий ҳаракатлар ўзанига жуда секинлик билан ўтказмоқда, съезд кўрсатмалари, ундаги юксак маънавий вазият, принципиаллик ва талабчанлик ҳар бир партия комитетида, ҳар бир бошланғич партия ташкилотида қарор топиши учун кам иш қилмоқда.

Область партия комитетлари кейинги йилларда экономика ва социал соҳа секин суръатлар билан ривожланганлигидан тегишли сабоқ чиқариб олмадилар, турғунлик ҳодисалари сабабларини узил-кесил очиб ташламадилар. Инсон омилини активлаштириш, Пермь областида барпо этилган қудратли ишлаб чиқариш ва илмий потенциалдан янада самарали фойдаланишнинг асосий проблемалари эътибордан четда қолиб кетмоқда. Партия, совет, хўжалик органларининг, жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг ишлари ҳали меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, иқтисод режимини кучайтириш резервларини қидириб топиш ва ишга солишга етарли даражада қаратилмаган. Кўпгина корхоналарда давлат, план интизоми аҳволи яхшиланмаяпти.

Қабул қилинган қарорда экономика ва социал соҳани ривожлантиришдаги жиддий камчиликлар биринчи навбатда область партия комитети, унинг бюроси иш услубида жиддий ўзгаришлар бўлмаётганлиги сабабли юз берганлиги кўрсатиб ўтилади. Область партия комитети ва унинг бюроси иши ҳали кишилар билан иш олиб боришга, жонли ишга тўла қаратилган эмас. Қарор топган кескин масалаларни четлаб ўтиш, ўртача натижалар билан кифояланиш одати ўз таъсирини кўрсатмоқда. Партия комитетлари кўпинча совет, касаба союз ва хўжалик органларининг ишини бажармоқдалар, шу йўл билан уларнинг ўз ишларини қайта қуришларини, ташаббускорлик ва мустақилликни ривожлантиришни секинлаштириб қўймоқдалар. Кадр масалалари аввалгидек ҳозир ҳам тегишли даражада принципиаллик ва изчиллик кўрсатилмай ҳал қилинмоқда.

Сиёсий бюро Пермь область партия комитети, унинг бюроси, область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Б. В. Коноплевнинг диққат-эътиборини ишдаги жиддий камчиликларга, партия, совет, хўжалик органлари, область бошланғич партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари фаолиятини қайта қуришдаги сусткашликка ҳамда изчиллик йўқлигига қаратди. КПСС область комитетига ўз фаолияти мазмуни ва методларини, шунингдек маҳаллий партия органларининг съезддан кейинги даврдаги ишларини чуқур ҳамда танқидий таҳлил этиб, камчиликларни бартараф қилиш юзасидан конкрет чораларни амалга ошириш тавсия этилди. Таъкидлаб ўтилдики, партия комитетлари ҳамма жойда коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг жадаллаштириш учун курашда ижодкорлик ва манфаатдорлик билан иштирок этишлари вазиятини вужудга келтиришлари, юқоридан ва қуйидан қайта қуришни актив олиб боришлари, кенг ошкораликни таъминлашлари, танқид ва ўз-ўзини танқидни бутун чоралар билан ривожлантиришлари, сўз билан иш бирлигига эришишлари керак.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Россия Федерациясида уй-жойлар, социал-маданий объектларни реконструкциялаш ва капитал ремонт қилишни ташкил этишни такомиллаштириш тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Қарорда бу соҳада ягона техника сиёсатини ўтказишни ҳамда пудрат шартномалари юзасидан тегишли ишларни амалга оширишни РСФСР уй-жой-граждан қурилиши министрлиги зиммасига юклаш кўзда тутилган. Бунда 1990 йилга бориб, уй-жойларни капитал ремонт қилиш ҳажмини анча кўпайтириш, шунингдек уларни реконструкциялаш ва модернизациялашни бир мунча кенгайтириш кўзда тутилади.

Сиёсий бюро мажлисида КПСС делегациясининг Финляндия социал демократик партияси делегацияси билан музокаралари ҳамда ўртоқ Е. К. Лигачевнинг Финляндия Президенти М. Койвисто билан учрашуви якунлари кўриб чиқилди. Совет Иттифоқи қўшни Финляндия билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга ғоят катта аҳамият бераётганлиги таъкидлаб ўтилди. Кўп йиллик тажриба, Совет ва Финляндия халқларининг ўзаро ишончи, уларнинг узоқ муддатли манфаатларининг ўхшашлиги мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни янада юксак даражага кўтаришга имкон беришига, тинч-тотув яшаш ва кескинликни юмшатиш сиёсати истиқболли эканлигини яна бир бор тасдиқлашга ишонч изҳор этилди. Совет Иттифоқининг Шимолий Европа регионида хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган янги қадамлари (бу ҳақда Хельсинкида гапирилган эди) ана шу регионни ядросиз зонага айлантириш билан боғлиқ бўлган ташаббуслари халқаро майдонда ижобий баҳоланаётганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди.

Ўртоқ Г. А. Алиевнинг КПСС делегациясининг Лаос Халқ — революцион партияси IV съезди ишидаги иштироки ва делегациянинг ўртоқ К. Фомвихан, Лаоснинг бошқа раҳбарлари билан суҳбатлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. КПСС билан ЛХРП, Совет Иттифоқи билан Лаос Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида бундан буён ҳам янада мустаҳкамлашга, мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлаш учун ҳамма зарур ишларни қилишга қатъий қарор берилганлиги тасдиқланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида совет экономикасини ривожлантиришнинг, кадрлар сиёсатининг, мамлакатимиз ташқи сиёсий йўлини амалга оширишнинг бошқа баъзи масалалари ҳам муҳокама қилинди.

СССРга ВИЗИТ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Нидерландия Бош министри Р. Любберс рафиқаси билан 20 ноябрда Москвага келди.

Аэродромда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. И. Рижков рафиқаси билан, бошқа расмий кишилар Бош министрни кутиб олдилар.

* * *

Нидерландия ҳукумати бошлиғига ташқи ишлар министри Х. Ван Ден Брук ҳамроҳ бўлмоқда.

* * *

Шу куни Кремлда Н. И. Рижков билан Р. Любберс ўртасида музокаралар бошланди. Совет — Нидерландия икки томонлама муносабатларини ривожлантиришнинг принципиал масалалари, шунингдек Рейкьявикдан кейинги ҳозирги халқаро вазият муҳокама қилинди.

Ҳукуматларнинг бошлиқлари ҳозирги замоннинг биринчи навбатдаги вазифаларини ҳал этиш — ядро уруши хавфини бартараф этиш учун Европанинг Шарқи билан Ғарби ўртасида ишончни мустаҳкамлашнинг алоҳида муҳим аҳамиятини таъкидладилар. Шу мақсадларда бир-бирларининг сиёсати ва ҳаракатларини яхшироқ тушуниш муҳимдир.

Н. И. Рижков Совет Иттифоқининг Рейкьявикдаги аҳдлашувларга асосланган ядровий ва космик қуролларга доир янги комплекс таклифлари қуролсизланиш ишида ҳозиргача эришилган марралардан қисқа муддат ичида олға, ҳал қилувчи силжишга эришиш учун имконият очиб беради, деб таъкидлади. Эскирган схемалар ва ёндашувларга қайтишга йўл қўйиб бўлмайди.

СССР Министрлар Советининг Раиси ва Нидерландия Бош министри экономика ва савдо-сотиқ, фан ва маданият каби соҳалардаги икки томонлама муносабатларнинг аҳволига ижобий баҳо бердилар. Улар иккала мамлакат ҳукуматлари саноат кооперацияси, қўшма корхоналар барпо этиш каби иқтисодий ҳамкорликнинг янги шаклларини йўлга солиш ва улардан фойдаланиш учун куч-ғайрат сарфлаш ниятида эканлигини изҳор этдилар. Гуманитар соҳадаги мулоқотларни, маданий ва илмий алоқаларни, маориф, спорт соҳасидаги алоқаларни кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

* * *

Катта Кремль саройида СССР ҳукумати номидан Р. Любберс ва унинг рафиқаси шарафига зиёфат берилди.

Зиёфатда совет томонидан Н. И. Рижков рафиқаси билан, Э. А. Шеварднадзе, Н. В. Тализин, бошқа расмий кишилар бор эдилар.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфат чоғида Н. И. Рижков ва Р. Любберс нутқ сўзладилар. Уларнинг нутқи эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

(ТАСС).

ЗАРБДОР ТИНЧЛИК ВАХТАСИ

Тошкент заргарлик заводида Халқаро тинчлик йилига бағишланган меҳнат вахтаси бўлди.

Кўпгина дастгоҳларга анъанавий тинчлик кабутари сурати туширилган байроқчалар илинган. Корхона цехларида агитаторлар АҚШ авж олдираётган қуролланиш пойгасини тугатишга, ядро хавфини бартараф этишга қаратилган Совет Иттифоқининг янги тинчлик таклифлари тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар.

Корхона меҳнаткашлари шу куни ғайрат-шижоат билан ишладилар. М. Ёқубов раҳбарлигидаги бригада аъзолари смена топшириғини бир ярим баравар ошириб бажардилар. Шу куни ишлаб топилган маблағ совет тинчлик фондига ўтказилди.

(ЎзТАГ)

ЖАДАЛЛАШТИРИШ—ЮҚОРИ СИФАТ ОРҚАЛИ

КПСС Марказий Комитетидаги Кенгашда саноат министрликларининг бирлашмалари ва корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш масалалари муҳокама қилинганини пойтахт шаҳар ва областимиз ишчи-хизматчилари зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. «Тошкент ҳақиқати» редакциясида бўлиб ўтган давра суҳбатида ана шу мамнунлик кайфияти яққол сезилиб турди.

Ахир, ҳеч бир ишчи ва хизматчи ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотнинг магазин пештахталарида, савдо омборларида чанг босиб ётишини истамайди-да! Қолаверса, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришдан ходимларнинг фақат маънавий эмас, балки моддий манфаатдорлиги ҳам ортиб бормоқда. Сиз суратда кўриб турган давра суҳбати иштирокчилари давлат қабули жорий этилиши муносабати билан билдирган фикр-мулоҳазалар ва таклифларни газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ОҚҚЎРҒОН

«ОҚҚЎРҒОН» совхози 6-бўлими пахтакорлари қабул пунктларига 1705 тонна ўрнига 1730 тонна хомашё етказиб бердилар. Йиллик план ортиғи билан уддаланди. Ҳосилдорлик 31 центнерни ташкил этди. Меҳнат муваффақиятига механизаторлар қўшган ҳисса салмоқли бўлди. М. Ковешников, А. Райимқулов, С. Тоштанбеков каби механик-ҳайдовчилар ўзаро социалистик мусобақада олдинги сафда бориб, ҳаммадан кўп пахта тердилар.

Бўлим пахтакорлари далалардаги ҳосилнинг сўнгги килограммларигача териб олиш билан бирга кузги-қишки тадбирларни ҳам бошлаб юбордилар.

БЎКА

ҚИШЛОҚ хўжалигини механизациялаш техникумининг ўқув хўжалиги коллективи довондан ошди. 65 гектар ерда деҳқончилик қилган студентлар давлатга жами 186 тонна пахта сотдилар. Ҳосилдорлик 29,5 центнерга етди. Етиштирилган «оқ олтин» ҳосилининг ҳаммасини студентларнинг ўзлари йиғиб-териб олдилар. Келгуси йилда ҳам мўл ҳосил етиштиришга аҳд қилган талабалар айни кунларда ерларни сифатли шудгордан чиқармоқдалар.

* * *

МЕҲНАТКАШЛАР дам олиш соатларининг мазмунли ва мароқли ўтишини таъминлаш мақсадида 10 ноябрдан 20 ноябргача бўлган даврда хўжаликларга 51 та бадиий ҳаваскорлик ва концерт бригадалари, 646 та кўчма кутубхона хизмат кўрсатди. Колхоз ва совхоз клублари, дала шийпонларида концерт бригадалари ва бадиий ҳаваскорлик коллективлари 150 та концерт қўйиб беришди. Шоирлар ва олимлар 20 та бадиий кеча, 86 та лекция ва суҳбатлар уюштирдилар. 84 та «Чақмоқ» ва «Жанговар варақа»лар чиқарилди.

ТОШКЕНТ РАЙОНИ САБЗАВОТКОРЛАРИ РАПОРТИ

СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил кураш олиб бораётган Тошкент райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳозиргача давлатга 101 минг тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотлари топшириб, бу соҳада белгиланган планларини ошириб бажардилар.

«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Карл Маркс номли, Навоий номли, Собир Раҳимов номли, Ленин номли колхозлар, «Тошкент» совхози ҳамда картошкачилик, сабзавотчилик ва полизчилик илмий текшириш институти тажриба хўжалиги деҳқонлари районнинг сабзавот хирмонига катта ҳисса қўшдилар.

Жуда кўп бригадаларнинг коллективлари мусобақада юқори кўрсаткичларга эришдилар. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан И. Ирисбекова, Карл Маркс номли колхоздан Ж. Раҳбаров, А. Қодирхўжаев, Навоий номли колхоздан Б. Саидазимов, «Тошкент» совхозидан Т. Тўлаганов сингари ўртоқлар бошлиқ коллективларнинг сабзавоткорлари топшириқни анча ортиғи билан адо этдилар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга яна 100 тонна маҳсулот топшириш учун курашмоқдалар. Шу билан бирга кузги-қишки тадбирларни ҳам тобора авж олдирмоқдалар.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 21 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,01	119,19
Янгийўл	0,03	110,46
Ўрта Чирчиқ	—	108,42
Пискент	—	108,41
Коммунистик	—	103,78
Бекобод	—	102,03
Ғалаба	0,03	100,14
Оққўрғон	0,01	100,09
Бўка	—	100,02
Область бўйича:	0,01	104,38

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот (мавсум бошидан буён, планга нисбатан процент ҳисобида): Фарғона — 105,05; Сурхондарё — 101,11; Наманган — 100,16; Сирдарё — 96,81; ҚҚАССР — 92,11; Андижон — 87,32; Хоразм — 85,49; Жиззах — 80,13; Самарқанд — 75,36; Бухоро — 74,61; Навоий — 60,94; Қашқадарё — 59,23; республика бўйича — 87,09.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 21 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Тошкент	95,9
Ўрта Чирчиқ	84,1
Коммунистик	82,9
Бўстонлиқ	82,5
Калинин	82,1
Чиноз	79,7
Оржоникидзе	73,5
Пискент	66,5
Бекобод	46,7
Янгийўл	55,3
Оҳангарон	53,7
Ғалаба	50,0
Оққўрғон	41,5
Паркент	41,2
Бўка	29,4
Область бўйича:	58,9

Давлат қабулига тайёргарлик қандай бормоқда

ЖАДАЛЛАШТИРИШ—ЮҚОРИ СИФАТ ОРҚАЛИ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ва область касаба союзлари Совети Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига зиммасига оширилган мажбурият олган бир группа ишлаб чиқариш илғорлари иштирокида жадаллаштириш ва сифатни ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан давра суҳбати ўтказдилар

«ЖАДАЛЛАШТИРИШ фақат юқори сифат орқали, меҳнатни тежайдиган, ресурсларни тежайдиган, технологияларни жорий этишни таъминловчи катта ишлаб чиқариш имкониятларига эга бўлган энг яхши маҳсулот орқали бориши керак ва ҳоказо. Фақат сифат орқали бориши лозим. Жадаллаштириш сифат билан чамбарчас боғлиқдир. Бошқача ўйлайдиган киши эса жадаллаштириш нималигини, умуман шу вақтга қадар ҳам тушунмайди. У тезроқ ишла, тезроқ бўл, кўпроқ ясайвер, деб ўйлайди. Шу аҳволда бундай маҳсулотлар умуман халқ хўжалигига ва халққа керакми — бу ҳақда ўйлаб ҳам кўрмайди. Бундай ёндашув — жадаллаштириш эмас. Бу ҳозирги замон нуқтаи назаридан қараганда тош асридир».

КПСС Марказий Комитетида яқинда бўлиб ўтган кенгашда ўртоқ М. С. Горбачев айтган бу фикрларни саноат ишлаб чиқаришининг ҳозири ва истиқболини белгилаб берадиган программ йўналиш дейиш мумкин. Дарҳақиқат, саноат корхоналарида ишлаб чиқарилиб, сўнг ойлаб, ҳатто йиллаб савдо базалари омборида ётадиган истеъмол товарлари, ҳеч қанча муддат ўтмай сафдан чиқадиган машина-механизмлар, меҳнат унуми паст бўлган агрегатлар кимга керак? Ҳолбуки, ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқаргани учун ишчи ва хизматчилар маош олганлар, ҳатто планни бажаргани учун уларга мукофот ҳам тўланган.

Ҳа, ҳозиргача шундай бўлиб келди. Энди КПСС XXVII съезди, партиямиз Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари бу соҳада тубдан бурилиш ясашга даъват этмоқда ва бу йўл амалда жорий этилмоқда. Маҳсулотни давлат қабул қилишини жорий этишга бағишланган Кенгаш эса бу соҳада катта қадам, муҳим тадбир бўлди. Демак, бундан буён фақат планни бажаришнинг ўзи маҳсулот тайёрлаётган ишчи учун ҳам, халқ учун ҳам кифоя эмас. Ҳозирги энг долзарб вазифа — юқори сифатни таъминлаш. Бу тезроқ ҳал қилиниши шарт бўлган умумхалқ вазифасидир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарафига зиммасига юксак шахсий мажбуриятлар олган турли меҳнат коллективлари бир гуруҳ вакиллари, илғор ишчиларнинг «Тошкент ҳақиқати» редакциясида бўлиб ўтган давра суҳбати жадаллаштириш резервлари ва уларни қандай қилиб ишлаб чиқаришга жорий этишга, маҳсулот ва иш сифатини яхшилаш бўйича коллективларда қанақа тадбирлар амалга оширилаяпти ва яна қандай тадбирларни амалга ошириш мумкин, деган мавзуга бағишланди. Ана шу масалаларни ҳал қилишга тўсқинлик қилаётган баъзи муаммолар ҳақида ошкора фикр алмашинди.

Ана шу давра суҳбати иштирокчиларининг фикр ва мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Гап халқ хўжалигига қандай маҳсулот жўнатилаётганлиги ва унинг техник даражасини нималар белгилаб бераётганлиги, инсоннинг турмуш маиший шароитларини нималар белгилаб бераётганлиги ва унинг эҳтиёжларини нималар қондираётганлиги тўғрисидадир. Одамларнинг кайфияти ҳам, уларнинг мамлакатимизда юз бераётган барча жараёнларга муносабати ҳам ана шуларга боғлиқ.

М. С. ГОРБАЧЕВ.

НАРЯД БРИГАДАГА ЁПИЛАДИ

✦ В. ДРОБИШЕВА,

Тошкентдаги устки трикотаж фабрикасининг КПСС XXVII съезди номли бригадаси бошлиғи:

— КПСС XXVII съезди номини олиш бригадамиз ҳар бир аъзосининг зиммасига улкан масъулият юклади. Янада унумлироқ, янада сифатлироқ ишлаш резервларини излаяпмиз. Изласа топилар экан. Буни ўз фаолиятимизда кўриб, ҳис қиляпмиз. Ана шу резервлардан бири меҳнат интизомидир. Бир қарашда «шунчаки гап» бўлиб туюладиган бу тушунча аслида унумли ишлаш, сифатли маҳсулот тайёрлаш учун жуда катта резерв эканига ишонч ҳосил қилдик: интизомни мустаҳкамлагач меҳнат унумдорлиги ҳам, маҳсулот сифати ҳам кескин ортди. Шунингдек, станокларнинг бекор туриб қолишини «йўқ» даражага олиб келдик ва бу ҳам бевосита мустаҳкам интизомнинг таркибий қисмидир. Мана шу омиллар туфайли бригадамиз КПСС XXVII съезди номини олишга муяссар бўлди.

Янги йилдан бошлаб хўжалик ҳисобида ишлашга ўтамиз. Бу эса зиммамизга янада чуқур масъулият юклайди, лекин биз бундан қўрқмаймиз. Чунки ишчиларимиз яхши ишлашга кўникиб, ўрганиб қолдилар.

Хўжалик ҳисобига ўтгач маҳсулотлар ассортименти ва сифати моддий манфаатдорликнинг асосий кўрсаткичи бўлиб қолади. Яъни, яхши маош олиш ва 100 процент мукофот пули олиш учун ҳам ассортимент бўйича планни бажаришимиз, ҳам сифатли маҳсулот беришимиз керак.

Бизда наряд бригадага ёпилади. Илгари ўзим планни бажарсам бўлди эди, энди эса шеригим бажармаса — мен ҳам мукофот олмайман. Маошнинг 30 проценти миқдоридаги мукофот — катта сумма. Маошимиз эса 200—210 сўм. Ҳозир шахсан ўзим 1987 йилнинг августи ҳисобига ишлаяпман. Бошқалар мен билан тенглашишга ҳаракат қилишмоқда.

Савол: Сизларда наҳотки ҳамма иш жойида?

Жавоб: йўқ. Ҳозир бир муаммо бизни қийнаяпти. Минскдан келтирилаётган хом ашё — «акрилок» материали ниҳоятда дағал, сифатсиз: тикув машиналарининг нинаси синаверади. Таъминот билан шуғулланувчи масъул ўртоқлар буни ўйлаб кўришлари керак. Чунки бу унумга ҳам, сифатга ҳам салбий таъсир этмай қолмайди.

МАИШИЙ ШАРОИТЛАР ЯХШИЛАНСА...

✦ Р. ШУЛЬДЕРОВА,

«Главташкентстрой»га қарашли 1-уйсозлик комбинати бригада бошлиғи:

— ДУРАДГОР, ойна қўювчи каби турли касб эгаларидан иборат бригадамиз коллективи 1987 йилнинг июнь ойи ҳисобига ишлаяпти. Ишни қаватма-қават ташкил этилгани яхши самара беряпти. Яъни, бинонинг маълум қаватлари ишчиларга тақсимлаб берилади ва ҳар ким ўзининг қаватидаги меҳнат унумдорлигига ҳам, иш сифатига ҳам жавоб беради.

Биз қурувчиларнинг планимиз бажарилиш бажарилмаслиги таъминотга боғлиқ. Таъминот ҳозирча яхши. Маош 270—280 сўм, биринчи разрядли ишчи ҳам 200 сўм олади. Мукофот асосан сифат учун тўланади. Қўлдан чиқарилган уйни энг аввал ўзимиздаги ишчи комиссияси қабул қилиб олади ва баҳолайди. Комиссия составига бригадир, участка бошлиғи, бош инженер ва план бўлимининг бошлиғи киради. Қабулда улар қўйган баҳо мукофотнинг миқдорини белгилайди...

Савол: маиший шароитларингиз қанақа, қандай дам оляпсизлар?

Жавоб: бу борада, очиқ гап, мақтанолмаймиз. Мен ўтган йили Иссиқкўлда дам олдим, лекин бунга жуда қийинчилик билан эришдим. Путёвка олиш мушкул. Ўзимизнинг дам олиш зонамиз йўқ. Яна бир «умумий» муаммо: ўзимиз турар-жой қурамизу, лекин ишчиларимизга бериш учун жуда кам квартира ажратилади. Биз қурувчи бўлганимиз учун бу соҳада «алоҳида» имтиёз яратишни талаб қилмаймиз, ҳамма қатори бўлса ҳам дурустроқ эътибор берилишини истардик.

ИНСОН ОМИЛИНИ АКТИВЛАШТИРИШ ЗАРУР

✦ И. УМАРОВ,

В. И. Ленин номли Тошкент электрон техника заводи бригадири:

— ҲАР бир коллективда ўзаро ҳамкорлик, бир-бирини қўллаб-қувватлаш ва ёрдам бўлмас экан, у ерда ҳеч қачон муваффақиятга эришиб бўлмайди. Буни биз бригадамиз ҳаётида бошдан кечирдик. 1983 йилнинг бошида бригадага янги ишчи қабул қилдик, ўшандан сўнг коллективда парокандалик

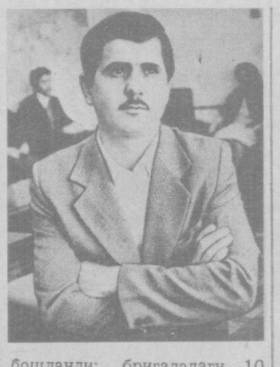

бошланди: бригададаги 10 кишининг ярми ё ишдан бўшаб, ё бошқа бригадага ўтиб кетди. Йил охирига келиб эса кетганлар қайтиб келишди. Улар асли гап нималигини тушуниб етишган эди. Натижада бригада илгариги довруғини тиклади. Ўша «бузуқи» одам эса ўзини ноқулай ҳис этиб, ўз хоҳиши билан ишдан бўшаб кетди. Афсуски, муваффақиятни кўролмайдиган, бузғунчиликдан ором оладиган шундай одамлар ҳам бор орамизда...

Мен бу мисол билан, ишлаб чиқариш муваффақиятида инсон омилининг, ғоявий тарбиявий ишларнинг ҳам муҳимлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Зеро, бу ҳақда кечагина КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгашда ҳам ўртоқ М. С. Горбачев шундай деди: **«Жадаллаштириш энг аввало техника тараққиёти орқали, янги техника ва технологияга ўтиш орқали, инсон омилини активлаштириш орқали ўтади. Энг муҳими — сифат ва яна сифат!».**

Хуллас, бригадада ана шу инсон омилини активлаштириш йўлидан бордик ва бу йўл ҳозир ҳам давом этмоқда. Хусусан, машина ва ускуналарнинг ҳар икки сменада ҳам бекор туриб қолмаслигига эришдик. Шунингдек, ҳар ҳафтада бўладиган бригада йиғилишида брак ва бракчилар муҳокама қилинади. Ҳар ойда бўладиган йиғилишда эса ҳар бир ишчининг коллектив иш якунига қўшган ҳиссаси — меҳнат иштироки коэффициенти (КТУ) ва сифат кўрсаткичи муҳокама қилинади, шунга қараб маош ва мукофот миқдорини белгилаймиз. Мен 1971 йилда ишга келган пайтларимда ҳар бир ишчи ўз ҳолича мустақил ишларди. Ветеран, тажрибали ишчилар брак қилиб бўлганингдан кейин буни айтарди, таъна қиларди. Ҳозир бизда-чи? Шеригимизда брак бошланаётганда айтамиз ва натижада ўша бўлажак бракка йўл қўйилмайди, олди олинади.

Савол: борди-ю, брак бошланаётганда уни ҳеч ким кўрмади ва деталь чиқитга ташланди дейлик. Унда бракчига қандай жазо кўрасизлар?

Жавоб: акт ёзиб деталь таннархини бракчининг маошидан ушлаб қоламиз.

Савол: қайта қуриш коллективингизда сезиляптими?

Жавоб: бригадага ягона наряд ёпиш қайта қуришнинг айнан ўзи.

Савол: бошлиқларингизни танқид қиласизми?

Жавоб: цех бошлиғимизни — йўқ. Чунки у ўзини ҳам аямай ишлайди, бошқалардан ҳам шуни талаб қилади. Танқидга эҳтиёж, сабаб йўқ. Эҳтиёж сезилганда эса каттароқ бошлиқларни ҳам танқид қилаверамиз.

БИЗДА ПРОРАБ ЙЎҚ...

✦ Э. БИРЮКОВА,

«Чирчиқжилстрой» бошқармаси бўёқчилар бригадасининг бошлиғи:

— БИЗНИНГ бригадамиз фақат бўёқчилардан иборат бўлгани учун ҳам ортиқча қийинчиликларни сезмаймиз. Ҳар бир ишчига кунлик норма 21 квадрат метр, лекин биз бу кўрсаткични 35 квадрат метрга етказяпмиз. Сифатни қурбон қилиш эвазига эмас, албатта. Тажрибани такомиллаштириш, маҳоратни ошириш эвазига. Шу йилнинг ўтган 10 ойида 95 минг сўмлик иш бажаришимиз керак эди, 115 минг сўмликка етди.

Бригадамизда 27 киши бор, улардан 10 нафари ветеранлар, қолгани ёшлар.

Ветеранлар ёшларни оталиққа олиши туфайли улар тезда касб маҳоратини эгаллаб олишмоқда. Илғор қурувчи Басов методи асосида — шикастсиз ишлаяпмиз. Бу йил Чирчиқ шаҳримизда қурилган китоблар уйи, турар-жой биносини пардозладик, энди 320 ўринли болалар боғчасида иш бошламоқчимиз.

Савол: сиз бригадир бўлган тўрт йилдан буён иш жараёнини механизациялаш бўйича нима иш қилинди?

Жавоб: ҳеч нима?

Савол: таъминот қандай?

Жавоб: ҳамма вақт ҳам яхши деб бўлмайди. Масалан, 15-уйда ишлаётганимизда 10 та эшик олиб келинди, сўнг — йўқ. Эшиклари ўрнатилмаган квартирани бўяб бўлмайди. Орадан анча вақт ўтгач яна ўнтагина эшик олиб келиб ўрнатилди. Шу тариқа бўёқчилар бир объектга бир неча марта келишга мажбур бўлишди. Оқибатда — вақт йўқотилади. Натижаси — план бажарилиши хавф остида қолади, бажариш учун шошиш керак. Шошиш оқибати — сифатсиз иш! Кўрдингизми, биргина нуқсон бошқа қанча нуқсонни келтириб чиқаряпти!

Савол: коллективда бригадир бўлгандан кейин мастернинг ҳожати борми?

Жавоб: бор. Мастер бир неча бригадага бошчилик қилади ва у асосан таъминот билан шуғулланади.

Савол: прорабчи?

Жавоб: керакмас. Бизда прораб йўқ.

СИФАТ ВА ЯНА СИФАТ

✦ Ф. ПАЛТАЕВА,

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб-чиқариш бирлашмаси бичиқчиси:

— КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгашда айтилган ушбу гаплар менга айниқса ёқди: **«Ҳозирги кунда бизнинг халқ истеъмоли товарлари структурасини олиб кўрадиган бўлсак, у ҳолда кўпгина позициялар жиҳатидан биз ғарбдан ҳатто ўзиб кетганмиз ва рационал нормаларга яқинлашиб қолганмиз... Айни пайтда бизнинг яхшигина буюмларимизга ғарбнинг ёрлиқларини ёпиштириб қўйишса бу буюмлар жуда тез сотилиб кетади. Биз буларни биламиз».**

Мен ўзим ишлаётганим учун корхонамга ортиқча баҳо бермоқчи эмасман, лекин юқоридаги фикрларни бизда ишлаб чиқарилаётган айрим костюмларга нисбатан бемалол қўллаш мумкин. Хусусан, тикув цехларимиз ускуналар билан қайта қуролланиб, ГДРда ишлаб чиқарилган машиналар ўрнатилди. Ва бу машиналарда кийимлар ГДРлик ҳамкасбларимизнинг методи асосида тикилмоқда.

Инсоф юзасидан айтсам, харидорлар бу янгиликни аста-секин бўлса-да, ҳис эта бошлашяпти. Ахир ўн йиллар давомида онгга ўрнашиб қолган — Тошкент ёрлиғи қадалган кийимлар албатта ёмон деб уни кийиб ҳам кўрмаслик одатини тарк этишнинг ўзи бўлмайди-да. Ҳозир, магазинларда бирлашмамизда тикилган костюмларни кийган харидор ўйлашиб ечаётганини ҳам ҳис этяпмиз: савдо ташкилотларидан келадиган рекламациялар эса кескин камайди, деярли йўқ. Чунки... сифатсиз маҳсулот ишчининг чўнтагига «зарба бермоқда».

270 киши ишлаётган бичиқчилик цехида яқинда КТУнинг жорий этилиши маҳсулот сифатини ошириш борасида муҳим тадбир бўлди. Энди ҳар бир ишчи пировард натижага қараб, ана шу натижага ўзи қанча ҳисса қўшганига қараб маош олади. Бригадирни ишчилар сайлашади, чунки бригаданинг иш натижаси —план ва сифатдан ҳар бир ишчи моддий манфаатдордир.

Интизом мустаҳкамланди. Бунинг учун эса интизомсизликни келтириб чиқараётган сабаблар ўрганилди: аёллар тушки танаффусда ҳам бозорга қатнарди, улбул харид қилиш мақсадида ишдан эртароқ кетишга ҳаракат қиларди. Энди эса ана шу зарур нарсаларнинг ҳаммаси бирлашмамиз территориясида очилган саноат моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари ва сабзавот дўконларида муҳайё. Шунингдек, гўзаллик салони, пойабзал ва соат ремонти устахоналари, бошқа маиший хизмат шахобчалари ишлаб турибди.

МУВАФФАҚИЯТЛАР ОМИЛИ—АҲИЛЛИК

✦ Х. ЗОКИРОВ,

«Ташсантехгазмонтаж» тресги бригада бошлиғи:

— ҲОЗИР Оҳангарон шоссеси ёнбошида турар-жой биноси қурилишида ишлаяпмиз. Ишлар яхши кет-

япти. Яна нима ҳам дейиш мумкин?

Савол: сиз 18 йилдан бери бригадир экансиз. Кейинги пайтда коллективингизда қайта қуришнинг бирон таъсири сезиляптими?

Жавоб: сезиляпти. Ўзимиз ҳам ишни қайта қуряпмиз. Бунда асосан сифатни назарда тутяпман. Илгари, масалан, бирон квартиранинг иссиқлик батареясини қийшиқроқ монтаж қилсак ҳам қабул комиссиясидан ўтиб кетаверарди. Ҳозир — йўқ! Шунга қараб, ҳар қандай «майда-чуйда» ишларни ҳам сифатли бажаришга ҳаракат қиляпмиз ва бунга эришяпмиз ҳам.

Савол: бригадангизда қўнимсизлик йўқлигининг сабаби нимада?

Жавоб (Раиса Павловна Шульдерова): биз кўпинча, ҳозир ҳам улар билан бир объектда ишлаяпмиз. Улар — Хасан Зокиров бошлиқ бригада аҳиллиги билан ном чиқарган. Бу аҳилликни биз ўзимиз ҳам кўриб турамиз: иш вақтида бекор ўтирган бирон ишчисини кўрмаймиз. Шунга яраша маошлари ҳам бошқалардагидан кўп!

Жавоб: мен чет элда бўлганимда қурилиш жараёнини кузатдим. Бир қурувчи тўртинчи қаватдан ерга тушиб бир челак қоришмани тепага олиб чиқди ва 20 та ғишт терди. Сўнг эснаб ўтириб чекди. Кейин яна челакда пастдан қоришма олиб чиқди, яна 20 та ғишт тергач ўтириб чека бошлади. Ҳар бир ишчи шу тариқа ўзича «мустақил» ишлаяпти. Бирлик, ҳамкорлик йўқ. 4х5 метр ҳажмдаги ерни хўкиз билан ҳайдаётгани эса ниҳоятда кулгилидир...

ПИРОВАРД НАТИЖАГА ҚАРАБ

✦ Н. ГАЙСИНА,

Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикасининг тикувчиси:

— БИЗ болалар костюмлари, мактаб формаларини тикамиз. Агрегатимизда 60 киши ишлайди, кўпчилиги ёшлар. Яқинда бизни аттестациядан ўтказиб, «юқори сифат бригадаси» номини беришди. Бу ишончга қандай сазовор бўлдик? Пировард натижага қараб ҳақ оладиган хўжалик ҳисоби асосида ишлашга ўтиш туфайли эришдик.

КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгашда бу усул тўғрисида аниқ ва лўнда қилиб шундай дейишди: **«Пировард натижа эса — бу маҳсулот ҳамда унинг эвазига келган маблағдир. Агар бу маҳсулот на истеъмолчига, на халқ хўжалигига керак бўлмаса, у ҳолда пул ҳам ололмайсан. Пул ололмагач, бундан кейин қандай яшашинг ҳақида ўйлашинг лозим».**

Ҳа, биз пировард натижани ўйлаб ишлашга ўтганимиздан буён кўп яхши нарсаларга эришдик. Хусусан, маош ортди — 170—180 сўмга етди. Илгари ҳар ойда 18 сўм мукофот олган бўлсак, ҳозир у 40 сўмни ташкил этади. Сабаби — илгари ёнимиздаги ҳамкасбимиз бетоблиги туфайли унинг машинаси бекор турса у билан ишимиз йўқ эди, ҳозир эса унинг ўрнига ҳам ишлаймиз. Чунки бригаданинг пировард натижаси бизни қизиқтиради.

Мен Ивановодаги тикувчилик фабрикасидан Н. Александрова билан мусобақадошман. У ерга бориб ҳамкасбларимнинг иш усулларини, илғор тажрибасини ўрганиш кўп нарса берди. Шунингдек, улар ҳам биздан ўрганган тажрибалар йўқ эмас. Шарқ аёлларига тенг ҳуқуқ, ҳаётбахш нур ато этган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейи шарафига бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий нормани бажариш мажбуриятини олдим.

Савол: шундай деб газетхонларга эълон қилаверсак ёлғончи бўлиб қолмаймизми?

Жавоб: йўқ, бу — бажариладиган мажбурият. Ҳозир меҳнат календаримда 1987 йилни тугатяпман.

ҲАММА МАНФААТДОР

✦ В. ШУЛЬГА,

Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикасининг тикувчиси:

— БИЗНИНГ коллективга тааллуқли барча янгиликларни ҳамкасбим Нафиса юқорида гапириб ўтди. Қўшимча қилиб шуни айтмоқчиманки, хўжалик ҳисоби асосида ишлаш бригадамиз аёллари ўртасидаги ўзаро дўстона муносабатларнинг янада мустаҳкамланишига ҳам сабаб бўлмоқда. Илгари «ўзинг учун ўл етим» қабилида иш тутилган бўлса, эндиликда бир-бирига ёрдамлашиш, илғор тажрибани ўргатиш мажбурийдек бир вазият вужудга келди. Бундай вазиятдан ишчи ҳам, корхона ҳам, давлат ва халқ ҳам манфаатдор бўлиши қувончлидир.

Савол: Корхонангизда қандай муаммолар бор?

Жавоб: ҳаммаси яхши. Маиший шароитлар етарли, дам олиш ва даволаниш учун йўлланмалар олишда ҳам ортиқча қийинчилик сезмаймиз. Фақат, иккинчи сменада ошхонада тайёрланаётган таомлар сифатсиз. Шу ҳам тузатилса нур устига аъло нур бўлади...

Давра суҳбати материалларини область касаба союзлари Советининг бўлим мудири В. ШАБАНОВ ва «Тошкент ҳақиқати» редакциясининг бўлим мудири Ҳ. ОЛИМЖОНОВ босмага тайёрладилар.

А. Зуфаров фотолари.

РЕДАКЦИЯДАН:

ДАВРА суҳбати иштирокчилари ўзларидаги тажрибалар асосида жадаллаштириш ва сифатни оширишга ижобий таъсир кўрсатадиган кўпгина қимматли фикр-мулоҳаза ва таклифларни айтдилар. Бу тажрибаларни оммалаштириш, ўз корхонасида ва қурилиш объектларида жорий этиш корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларига ҳавола.

Шунингдек, редакциямиз область ва Тошкент шаҳри корхоналарида меҳнат қилаётган ишчилар ва инженер-техник ходимлардан жадаллаштириш ҳамда сифатни ошириш ва давлат қабулига тайёргарлик бўйича ўз фикр-мулоҳазалари, таклифларини билдиришларини кутади. Улар газета саҳифаларида эълон қилиб борилади.

МАТБУОТ НАЗОРАТИ ОСТИДА

Саноат маҳсулотининг сифатини оширишга хизмат қилиши лозим бўлган жуда муҳим тадбир — давлат қабули ошкора контрол остида, барча оммавий ахборот воситаларининг актив кўмаги билан жорий қилиниши керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидаги кенгашда шу ҳақда гапирилди. Кенгашга газеталар, телевидение ва радио редакцияларининг раҳбарлари, шунингдек иқтисодий мавзуда ёзадиган журналистлар таклиф этилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромовнинг нутқида матбуотнинг давлат қабули проблемаларига бағишлаб, 14—15 ноябрь кунлари КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш материалларидан келиб чиқадиган асосий вазифалари таъкидланди.

Давлат қабули кенг жорий этила бошлангунча қолган ҳафталарда газеталар, телевидение, радио шу энг муҳим проблемага бағишланган махсус рубрикаларни очишлари зарур. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг нутқида журналистлар олдига шундай вазифа қўйилганлиги маълум. Партия, касаба союз ташкилотлари, бошқа жамоат ташкилотларининг меҳнат коллективларини янги шароитларда ишлашга тайёргарлик кўриш соҳасидаги фаолиятини кўрсатиш жуда муҳим мавзу бўлиб қолиши керак. Давлат қабули кадрларини танлаш, технологиядаги танг жойларни тугатиш, ўлчовларнинг аниқлигини таъминлаш, ишлаб чиқаришни тўғри ҳозирлаш, бу ишда давлат стандарти органларининг роли ва ўрни каби масалалар ёритилиши керак. Ижобий тажрибанинг конкрет адреслари, давлат қабулчиларини кутиб олишга ёмон тайёргарлик кўраётган корхоналар айтилди.

(ЎзТАГ).

ТОННАСИ ЭМАС, ТОЛАСИ

МЕН бошқараётган бригада коллективи бу йил ҳам одатдагидек, пахта тайёрлаш йиллик планини анча барвақт, октябрь ойининг ўрталаридаёқ бажарди.

План ва мажбуриятларни бажариш яхши, албатта, ҳеч кимнинг ортда қолгиси келмайди. Аммо мен 14 ноябрь куни КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгаш тафсилотлари билан танишар эканман, фақат бригада, колхоз ёки райондагина эмас, умуман пахтачилигимизда бугун амал қилаётган асосий принципларни чуқурроқ мушоҳада қилиб кўриш эҳтиёжини сездим. Ўртоқ М. С. Горбачев ўз нутқида таъкидлаганидек, сифат масаласи доимий мавзудек туюлади-ю бироқ, бу ерда гап ҳам социал, ҳам иқтисодий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга молик масала ҳақида бормоқда. Энди халқ хўжалигига фақат «қанча» эмас, «қандай» маҳсулот жўнатилмоқда, деган масала биринчи планга қўйилмоқда.

Илгари пахтачиликда сон кетидан қувиб, сифатга мутлақо эътибор берилмасди, тонналар бўларди-ю, лекин яхши толалар бўлмасди. Бугунги кунга келиб пахта хом ашёсининг сифатига эътибор кучайганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Янги ГОСТ талаблари асосида пахтадан чиқаётган толанинг сифати ва миқдорига қараб хўжаликларга ҳақ тўлаш системаси жорий этилгандан сўнг шундай бўлди.

Аммо бу пахтачиликда сифат учун курашнинг бошланиши, холос. Фақат тонна-ю, даромадни ўйлаб, эскичасига ишлаётганлар ҳам йўқ эмас. Бизнинг уларга айтадиган гапимиз шу: тонна учун эмас, тола учун курашинг.

Б. САТТОРОВА,

Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозининг бригада бошлиғи, область Советининг депутати.

• ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН •

СЎЗИМИЗ ВА ИШИМИЗ БИР БЎЛСИН

Идеология ишларимизнинг самараси ва таъсирчанлигини ошириш учун сўз билан иш бир бўлиши шарт. Лекин афсуски, ҳамма вақт ҳам шундай бўлавермайди. КПСС Марказий Комитетининг мактаб ислоҳоти тўғрисидаги қарори қабул қилинганига икки йилдан ошганига қарамай, мактабларда сезиларли ўзгаришлар рўй бермаётганлигини очиқ тан олиш зарур. Ислоҳот талабларида оталиқ ташкилотлар мактабларни ремонт учун зарур бўлган материаллар билан таъминлаши зарурлиги қайд қилинган. Ислоҳот — умумхалқ иш эканлиги қайта-қайта таъкидланган. Аммо жуда кўплаб мактабларга ана шу ёрдам ўз вақтида кўрсатилмайди, уларнинг моддий техника базаси заиф.

Умуман менинг назаримда турли идора ташкилотларда қарорлар қабул қилинаверадию, уларнинг аксарияти жойлардаги партия, совет ташкилотларининг эътиборсизлиги туфайли бажарилмайди. Масалан, кейинги йилларнинг ўзида савдодаги жиддий нуқсонлар: харидорларни алдаш, камёб товарларни беркитиш каби иллатларга барҳам бериш тўғрисида қанчадан-қанча қарорлар, кўрсатмалар қабул қилинмади. Афсуски, бу соҳаларда ҳамон тартибсизлик, суиистеъмолликлар, харидор ҳақига хиёнат қилиш, яшириб сотиш каби ва бошқа салбий ҳолатлар давом этмоқда.

Меҳнатсиз даромад топаётганларга қарши кураш ҳам ҳамма ерда бир хил эмас. Турли нопок йўллар билан бойлик орттириб, меҳнатсиз яшаётганлар етарли даражада фош этилмаяпти. Бу ҳам ғоявий-сиёсий тарбия ишларининг бўшлиги оқибатидир.

Шу муносабат билан область партия комитетининг навбатдаги пленумида сўз билан ишнинг бирлигини таъминлаш учун курашни кучайтириш, одамларнинг психологиясини ўзгартириш билан боғлиқ масалалар ҳақида жиддийроқ фикр юритилишини истардиқ.

С. СУЛТОНОВ,
педагог, Тошкент шаҳри.

✦ Тошкент тўқимачилик комбинатининг 3-филиалида меҳнатнинг бригада формасини ташкил этиш йил бошидан буён планга қўшимча 300 минг метр газлама ишлаб чиқариш имкониятини берди. Ҳозирги кунда тўқувчиларнинг барчаси ягона наряд асосида ишламоқда. Бу эса ўз навбатида қўшимча моддий харажатларсиз учинчи сменада ишлашни ташкил этишга ҳам қулай шароит яратди. Суратда: шахсий нормасини ошириб бажараётган тўқувчилар Наима Қодирова, Гулчеҳра Обидова ва Гулнора Содиқова.

Р. Нуриддинов фотоси.

(ЎзТАГ).

ҲЕЧ КИМ ЧЕТДА ТУРМАСЛИГИ КЕРАК

ШУ ЙИЛНИНГ апрель ойида бўлиб ўтган республика партия-хўжалик активининг йиғилишида Ўзбекистонда 1986—2000 йилларда халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳаларини ривожлантиришнинг Комплекс программаси маъқулланган эди. Бу вазифалар Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўн биринчи чақириқ учинчи сессиясида иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка белгиланган республика планига ҳам киритилганди. Бу режаларни муваффақиятли амалга ошириш учун ихтисослаштирилган корхоналар қувватини янада ошириш билан бирга қурилиш-монтаж ташкилотлари, бинокорлик материаллари, саноат корхоналари имкониятларини янада кенгайтириш билан эришиш мумкин.

«Узагропромстрой» бирлашмасининг қурилиш-монтаж ташкилотлари бу умумхалқ иши учун қандай ҳисса қўшяпти? Бирлашманинг саноат корхоналари бошқармасининг бошлиғи Муҳаббат Абдуллаевна ҲУДОЙҚУЛОВА саволимизга қуйидагича жавоб берди:

— БУ долзарб топшириқни бажаришда 40 га яқин саноат корхоналари ва қурилиш трестлари фидокорона иш олиб бормоқда. Биз бу ишга қайси соҳага қарашли бўлишига қарамай барча меҳнат коллективларини жалб қилмоқдамиз. Бунда, албатта, пойтахт областининг меҳнаткашлари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Областда ўзининг асосий маҳсулотидан ташқари кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқармайдиган бирорта ҳам корхона топилмайди. Умуман Ўзбекистонда тайёрланаётган бундай маҳсулотларнинг учдан бир қисми Тошкент областига тўғри келади. Ўтган даврда барча турдаги рўзғорбоп буюмлардан 300 минг сўмликка яқини истеъмолчиларга жўнатилди.

Бундан беш йил бурун Сергелидаги ёғочни қайта ишловчи завод ошхона наборини ишлаб чиқаришни ўзлаштирганди. Бу набор алоҳида ош-тахтаси, ўқлов ва шунга ўхшаш кундалик ҳаётда тез-тез ишлатилиб туриладиган буюмлари билан уй бекаларига тўла маъқул бўлган эди. Ўтган йили ана шундай ошхона наборидан 1,5 минг комплекси савдо шахобчаларига чиқарилганди. Ҳозир эса бу кўрсаткични икки баробар ошириш кўзда тутилган. Шунингдек, корхонада ишлаб чиқарилаётган боғ-уйчалари ҳам аҳоли томонидан севиб харид қилинмоқда. Ҳозиргача тайёрланган ўнлаб комплекс ана шундай қулай боғ-уйчалар истеъмол кооперацияси савдо тармоқлари орқали реализация қилинмоқда. Яна шуни таъкидлаш керакки, тайёрланаётган у ёки бу товар аввалдан келишилган шартнома асосида етказиб берилади.

Наримановдаги экспериментал ремонт-механика заводи ҳам ана шундай йўлни тутди. Илгарилари чиқитга ташлаб юбориладиган чиқиндилардан боғ ва участка атрофларини тўсишда ишлатиладиган металл сеткалар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. «Юбилейний» посёлкасидаги йирик панелли уйсозлик комбинати қишлоқ аҳолиси учун чакана нархларда йўл плиталари таклиф этмоқда. Келесдаги тажриба ремонт-механика заводи қурилиш техникаси ремонти билан бирга қулай металл ўчоқлар тайёрламоқда. 1-қурилиш трестининг Янгийўлдаги ғишт заводи ҳақида ҳам шундай илиқ гаплар айтиш мумкин. Корхона коллективи бир неча йилдан бери минг донасига давлат баҳоси 14 сўм ва 76 сўмдан мунтазам хом ва пишиқ ғиштлардан аҳолига сотиб келмоқда.

Шунингдек, истеъмол товарларига хўжалик сумкаси, боғ скамейкаси, супа-кроват, нон солиш учун патнис, кетмон ва белкураклар учун ёғоч-соплар ва шунга ўхшаш кўплаб буюмлар киради. Уларни тайёрлаш учун ишлаб чиқаришдан чиққан чиқитлар ва маҳаллий хом ашёдан фойдаланилмоқда.

Олдимиздаги вазифаларни ҳали тўла бажаролмаяпмиз. Айрим умумқурилиш ва ихтисослашган трестлар, айниқса «Юбилейний» посёлкасидаги қурилиш конструкциялари заводи, Наримановдаги экспериментал темирбетон буюмлари заводи, «Узсельспецмонтаж» бирлашмасининг Тошкентдаги ва қатор бошқа йирик ишлаб чиқариш базалари бўлинмаларида имкониятлардан келиб чиқиб ҳанузгача кенг истеъмол товарлари тайёрлашни йўлга қўйиша олмаяпти.

Шуни унутмаслик керакки, умумхалқ иши бўлган Комплекс программа халқ учун ишлаб чиқарилаётган товарларни ҳар томонлама кўпайтириш, турларини кенгайтириш ва сифатини оширишни олдимизга вазифа қилиб қўймоқда. Ҳеч қандай коллектив бу муҳим муаммони ҳал этишдан четда қолмаслиги керак.

Суҳбатни «Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири И. АҲМЕТОВ ёзиб олди.

ИККИНЧИ СМЕНА МУАММОЛАРИ

ИККИ сменада ишлашга ўтиш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга салмоқли таъсир этиши табиий. Бунда қўшимча объектлар қурмасдан ва қўшимча ускуналар ўрнатмасдан туриб қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин. Яъни, бор қувватлардан юксак самара билан фойдаланилади. Бироқ...

Икки сменада ишлашга ўтиш ўзига хос муаммоларни кўндаланг қўядики, бир қарашда «майда-чуйда» бўлиб туюлган бу муаммоларни ҳал қилмасдан туриб мақсадга эришиб бўлмайди. Масалан, бизнинг бирлашмамизда икки сменали ишни тўла қувват билан жорий этиш учун биринчи навбатда болалар боғчаси масаласини жиддий кўриб чиқиш керак. Чунки коллективимизнинг аксарият қисми болали аёллардан иборат. Бирлашмамизга қарашли боғча Қорақамишда — анча узоқда қамишда — анча узоқда жойлашган. Уни корхонамиз ёнидаги 468-болалар боғчасига алмаштириш учун маъмурият томонидан қилинаётган ҳаракатлар натижа бермаяпти. Кейин, боғчанинг ишини ҳам икки сменалик қилишга тўғри келади. Негаки, ота ҳам, она ҳам иккинчи сменада ишлашига тўғри келса, болага ким қарайди?

Бундан ташқари, ишчилар иккинчи сменадан сўнг уйига қийналмай етиб олиши учун транспорт муаммоси кўндаланг турипти. Хизматчи автобуслар эҳтиёжни қондиролмайди, шунинг учун шаҳар пассажир транспортининг қатнов графигини ҳам узайтириш керакдир... Ниҳоят, иккинчи сменада ишловчилар учун шунчаки буфет эмас, иссиқ овқатли ошхона ишлаб турса ёмон бўлмасди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида таъкидланганидек, мана шу каби социал масалаларни ҳал қилмай туриб, муваффақиятга эришиб бўлмайди.

Г. ВАҲОБХЎЖАЕВА,
Тошкент чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси.

СУСТКАШЛИККА ЎРИН ЙЎҚ

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА СОЮЗИ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

КПСС XXVII съездида қишлоқ хўжалигини, хусусан, агросаноат комплексини бундан буён ҳам жадал ривожлантириш асосий масала қилиб қўйилди. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун аграр секторда бошқаришни такомиллаштириш, марказлаштириш, хўжалик юритишда янги, илғор усулларни қўллаш катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи область комитетининг биринчи ҳисобот-сайлов конференциясида ҳам ишни съезд қарорлари асосида қайта қуриш, жадаллаштириш борасида олиб борилаётган ишлар, муаммолар ҳақида гап борди.

Бу янги тармоқ ходимлари касаба союзи область комитетининг ташкил этилганига эндигина ўн ой бўлди. Лекин ўтган вақт ичида бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш ортди. Қайта ишловчи корхоналарда ҳам ойлик планлар ортиғи билан бажарилмоқда. Конференцияда ҳисобот доклади қилган агросаноат комплекси ходимлари касаба союз область комитетининг раиси К. Ш. Шодиметов ана шулар ҳақида гапирди.

— Кўпгина корхоналарнинг коллективлари, бригадалари ва ишчи-хизматчилари ўн иккинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш юзасидан зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди, — деди докладчи, — жумладан, 116 минг ишчи ва колхозчи Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига меҳнат унумдорлигини ошириш ташаббуси билан чиқди. Бир группа сут соғувчилар ва пахтакорлар бу йил энг юқори натижага эришиш учун курашмоқдалар.

Мусобақани ташкил этишда ҳам тажриба тўпланди. Унинг таъсирчанлигини ошириш, ошкоралигини таъминлаш мақсадида илгарилари номига амал қилиб келинган 13 турдаги мусобақа бекор қилинди. Агросаноат комплексида ягона мусобақа шартлари ишлаб чиқилмоқда. Эндиликда бу мусобақага якун ясашда маҳсулот миқдори билан биргаликда сифатини яхшилаш, планни барча маҳсулот турлари бўйича бажариш алоҳида ҳисобга олинади.

Конференцияда асосий диққат-эътибор йўл қўйилаётган камчиликлар ва ҳал қилиниши лозим бўлган муаммоларга қаратилди. Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар ҳали касаба союзларида қайта қуриш жуда суст олиб борилётганлигини таъкидлашди. Масалан, озиқ-овқат ва лубни қайта ишлаш саноати корхоналарида ўн ойлик планлар бажарилмади. Улар давлатга 536 минг сўмлик маҳсулотни кам етказиб бердилар. Лубни қайта ишлаш корхоналарида маҳсулот реализация қилиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 328 минг сўмга камайиб кетди.

Олмалиқ кондитер фабрикаси, Янгийўл ёғ-мой комбинати, Юқори Чирчиқ ва Янгийўл луб заводлари, «Узагропром»нинг 2-, 3-қурилиш трестларида асосий техник иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планлар бажарилмади. Ғалаба ва Оққўрғон районларида чорва маҳсулотлари етиштириш суръати пасайиб кетди.

Агросаноат комплекси тармоқларида бригада пудратини қўлланиш ҳақида кўп гап бўлаяпти. Бунга бағишланган бир неча семинарлар ўтказилди. Лекин у ҳамон жуда суст жорий этилаяпти. Айниқса, чорвачиликда бригада пудрати усулини қўллаш ёмон аҳволда. Масалан, областимиздаги 576 та чорвачилик бригадалари ва фермаларидан 92 таси ёки 16 процентигина пудрат асосида ишлаяпти холос. Касаба союзлари эса бу борада ўзлари қабул қилган қарорлар ва тадбирларнинг бажарилишини назорат қилмаяптилар.

Йиғилишда меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлиги қоидаларига риоя этишда қўпол камчиликларга йўл қўйилаётганлиги алоҳида тилга олинди. Шу туфайли ҳам тармоқда ишлаб чиқаришда жароҳат олганлар сони 1984 йилга нисбатан 29 процент ошиб кетди. Бунинг асосий сабаби РАПО ва хўжалик ҳамда корхоналардаги мутахассисларнинг меҳнатни муҳофаза қилишга оид билим ва малакалари етишмаслигидир. Масалан, ҳозиргача область агросаноат комитети ва бошқа ташкилотларнинг раҳбарлари, етакчи мутахассисларидан 80 киши аттестациядан ўтказилганда, уларнинг айримлари бу соҳада мутлақо ёмон билимга эга эканликлари кўриниб қолди. Масалан, улар орасида Бўстонлиқ сут заводи директори Р. Йўлдошев, область агросаноат комитети озиқ-овқат саноати бўлими бошлиғи М. А. Хлебникова, чорвачилик бўлими бошлиғи Б. В. Жердев, Чирчиқ сут заводи бош инженери Т. А. Исмоилов ва бошқалар борлиги жуда ачинарлидир. Пахта заводлари, нон маҳсулотлари, ёғ-мой ва озиқ-овқат саноати корхоналарида ҳам меҳнатни муҳофаза қилишда камчиликлар кўп.

Касаба союзлари меҳнаткашларга санитария-маиший ва маданий хизмат кўрсатишни қатъий назорат остига олишлари керак. Афсуски, айрим хўжаликларда, корхоналарда бу хизмат турларининг савияси жуда паст бўлиб қолмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозларда бинолар етишмайди. Баъзиларида эса шароитлар бўла туриб улардан фойдаланилмайди. Конференцияда Бекобод, Коммунистик, Орджоникидзе, Оҳангарон районларидан бунга кўплаб мисоллар келтирилди.

Социал вазифа — инсон тўғрисида ғамхўрлик қилиш мамлакатимизда энг асосий вазифа бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Албатта, бу борада касаба союзлари бир қатор эътиборга лойиқ тадбирларни амалга оширди. Лекин текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, баъзи касаба союз комитетларида курорт, санаторий ва профилакторийга йўлланма ажратиш ва тарқатиш ёмон ҳал этилаяпти. Айниқса, Ғалаба, (раиси С. Зокиров), Бекобод (раиси А. Қодиров), Орджоникидзе (раиси М. Усмонов) районларининг касаба союз комитетларида кўпгина йўлланмалардан ҳатто фойдаланилмай қолиб кетди.

Умумий овқатланиш тармоқларининг ишини тубдан қайта қуриш керак. Баъзи жойларда ҳамон сифатсиз таомлар тайёрланмоқда.

Йиғилишда сўзга чиққан қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи Коммунистик райони комитети раиси **С. Назарова**, Ғазалкент консерва заводи ишчиси **И. Колпашикова**, Орджоникидзе районидаги «Красний водопад» экспериментал базаси сут соғиш оператори **Р. Суюнов**, «Паркентводстрой» тресги пайвандловчиси **А. Карагаев**, Ўрта Чирчиқ районидаги КПСС XXVI съезди номли паррандачилик фабрикасининг ишчиси **Н. Решитова** ва бошқа ўртоқлар кўпгина муассасаларда иш ҳамон эскича олиб борилаётганлиги, съезд қарорлари асосида қайта қуриш суст кетаётганлигини таъкидладилар. Шунингдек, чорвачиликда икки сменали иш усулини қўлланиш, пудратни кенг ёйиш конкрет ҳал этилиши керак, деган таклиф киритилди.

Шунингдек қабул қилинган қарорлар, тадбирларнинг қоғозда қолиб кетаётганлиги қаттиқ танқид қилинди. Шунинг учун ҳам ўтган ўн ойда меҳаткашлардан 500 дан ортиқ хат ва шикоятлар тушди.

Конференцияда область касаба союзлари Советининг раиси **А. В. Бранлов** иштирок этди ва сўзга чиқди.

Конференцияда агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи область комитетининг янги состави сайланди. **К. Ш. Шодиметов** агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси қилиб сайланди.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

Инсон, дин ва хурофот

«ОҲАНГАРОН» район газетаси очган янги рубрика шундай аталади. Бу рубрика билан эълон қилинган дастлабки саҳифа «Атеистик тарбия самарадор бўлсин» умумий сарлавҳаси остида берилди. Саҳифа материалларида ислом динига миллий одат деб қаровчиларнинг тасаввурлари тамомила нотўғри эканлигини, «Парпи ота» мозорига айрим одамларнинг беҳуда сажда қилиб келаётганлигини, бу жойнинг ҳеч қандай илоҳий кучга эга эмаслигини далиллар асосида тушунтиришга ҳаракат қилинган. Саҳифадан Қорахитой қишлоқ Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Тоировнинг «Қатъият кўрсатайлик» мақоласи, «Атеист кутубхонасига» материали ҳам ўрин олган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми қарорлари асосида газета очган бу рубрикани «Билим» жамияти район ташкилоти правлениеси раисининг ўринбосари, журналист А. Абдулҳақов олиб боради.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

ҲИНДИСТОН БЎЛАЖАК ВИЗИТНИ ҚУТЛАМОҚДА

ДЕҲЛИ, 20 ноябрь. (ТАСС мухбирлари). Сиёсат ва жамоат арбобларининг нутқларида, Умумҳиндистон радио ва телевидениесининг эшиттиришлари ва кўрсатувларида «Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон», «Дўстлик ва ҳамкорлик», «М. С. Горбачев, мамлакатимизга хуш келибсиз!» сўзлари тез-тез тилга олинмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Ҳиндистонга бўлажак расмий дўстона визити мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётининг диққат — марказида турибди. Кўп миллионли Ҳиндистон улуғ мамлакат раҳбарининг визитини сидқидилдан қутламоқда. Ҳиндлар Осиёда ҳам, бутун дунёда ҳам, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатлик идеаллари тантанаси учун хормай-толмай курашни Совет Иттифоқи билан боғламоқдалар.

Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорлик ҳинд халқи ҳаётидаги энг муҳим омилдир. Совет Иттифоқи дўстлари жамиятининг, ташаббуси билан Ҳиндистон пойтахтида ўтказилган «М. С. Горбачев визити — Совет — Ҳиндистон муносабатларида янги босқичдир» мавзуидаги конференция қатнашчиларининг нутқида ана шу фикр янгради. «Совет раҳбарининг мамлакатимизга визити ғоят катта аҳамиятга эгадир, — деди ўз нутқида ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресси (И) партияси Умумҳиндистон комитети халқаро бўлимининг мудири Ромеш Бхандари.— Бу визит ана шу мамлакатлар раҳбарлари ҳамма жабҳаларда мамлакатларнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш йўлидан бораётганликлари натижасида ана шу икки давлатда рўй бераётган жиддий сифат ўзгаришлари шароитида ўтади.

М. С. Горбачевнинг бўлажак визитини 200 дан ортиқ таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари, олимлар, журналистлар қизғин қутламоқдалар. Улар бу ерда тарқатган қўшма баёнотда совет раҳбарининг визити, унинг Ҳиндистон Бош министри Р. Ганди билан олиб борадиган музокаралари урушларсиз дунёда яшашга интилаётган инсониятнинг идеалларига эришишда катта аҳамиятга эга бўлади, деб таъкидлади. «Бу идеалларни амалга ошириш учун кураш халқаро реакция кучлари қуролланиш пойгасини космик фазога ёйишга уриниши муносабати билан яна ҳам кучаймоқда. Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон ана шу йўналишда илгари сураётган таклифлар ер юзидаги барча мамлакатларнинг эзгу орзу-умидларига мос тушади», дейилади баёнотда.

«М. С. Горбачев Ҳиндистонда ниҳоятда самимий меҳмоннавозлик билан кутиб олинади, — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда таниқли ҳинд ёзувчиси Бхишам Саҳни. — Кўпгина халқаро проблемалар хусусида, чунончи тинчлик учун кураш масаласида мамлакатларимизни қарашларнинг бирлиги жипслаштириб турибди. Биз ҳамжиҳатликда ер юзининг барча минтақаларидаги халқларнинг мустақиллиги ва суверенитети ҳуқуқини ҳимоя қилмоқдамиз. Халқларимиз ва мамлакатларимизни яқинлаштирган омиллар қаторида Ҳиндистон айниқса муҳтож бўлиб турганида Совет Итифоқи унга кўрсатган беғараз ёрдамни, мустаҳкам маданий алоқаларни, актив ҳамкорлик туфайли яна ҳам мустаҳкам бўлиб бораётган ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатликни ҳам айтиб ўтиш керак».

Борис ЗАЙЦЕВ,
Станислав СИЧЕВ.

АНГОЛАДА БАНДИТЛАР ТОР-МОР КЕЛТИРИЛДИ

ЛУАНДА, 20 ноябрь. (ТАСС). Ангола халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари халқ ҳушёрлиги бригадаларининг аъзолари билан бирга Уамбо вилоятида АҚШ махсус хизматлари ҳамда ирқчи Жанубий Африка Республикаси таъминотида бўлган УНИТА террорчилар гуруҳи тўдасини тор-мор келтирдилар.

Ангола информация агентлиги АНГОПнинг хабар қилишича, ўн бир каллакесар, шу жумладан Жанубий Африка армияси капитани формасидаги офицер қириб ташланган. Террорчиларнинг Калима ва Вилинга қишлоқ жамоаларига ҳужум қилишга уриниши барбод этилган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **СОФИЯ**

Софиядаги совет фани ва маданияти уйида Совет—Болгария иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлиги анъанавий кунлари очилди. Кунлар программасига кўра, Совет ва Болгария мутахассислари ихтирочилар ва рационализаторлар клубларида учрашиб, орттирилган тажрибаларни бир-бирлари билан баҳам кўрадилар, истиқболли ечимларни жорий этиш проблемаларини муҳокама қиладилар. Суҳбатлар ва конференциялар, Совет — Болгария дўстлиги семинарлари, виставкалар, кинолекторийлар бўлиб ўтади.

✦ **ЛИССАБОН**

Португалия пойтахти меҳнаткашлари маҳаллий касаба союзларнинг даъватига биноан ўз ҳуқуқлари учун кураш кунини ўтказдилар. Шаҳарнинг минглаб давлат хизматчилари ҳукмрон Каваку Силва ҳукуматининг ишчилар манфаатига зид сиёсатига қарши ўтказилган оммавий норозилик намойишида қатнашдилар. Намойишчилар тарқатилган баёнотда тирикчилик қимматлашишига мувофиқ иш ҳақи оширилишига гарантия бўладиган янада адолатли коллектив шартномалар тузишни талаб қилдилар.

(ТАСС, 20 ноябрь).

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДА

✦ БАҒДОД. 20 ноябрь. (ТАСС). Ироқ ҳарбий-ҳаво кучларининг қирувчи-бомбардимончи самолётлари бугун Ахваз шаҳридаги электр станцияни бомбардимон қилди, шунингдек ўша ерда жойлашган авиация базасига ва ҳаво ҳужумидан мудофаа ракеталарини мўлжал олдирувчи станцияга зарба урди. Эроннинг бир самолёти яксон қилинди. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлиги навбатдаги ахборотида Ироқ авиацияси бир кун ичида 84 марта жанговар учиш қилганлигини билдирди. Бутун фронт линияси бўйлаб уруш ҳаракатлари давом этган. Басрадан шарқда, марказий ва жанубий участкаларда артиллерия Эрон позицияларини шиғов тўпга тутган. Эроннинг узоққа отадиган артиллерияси Басра, Мандали ва Бадра шаҳарларини яна тўпга тутган.

✦ НИКОСИЯ, 20 ноябрь. (ТАСС). ИРНА агентлигининг хабар беришича, Эрон артиллерияси фронтнинг марказий ва жанубий участкаларида душманнинг ҳарбий ва саноат объектларини тўпга тутган. Шимолий қанотда Ироқнинг бир неча ҳужуми даф этилган. Ормуз бўғзида Эрон ҳарбий-денгиз кучларининг кемалари учта чет эл юк кемасини ушлаб текшириб чиққан.

Америка «Уолл-стрит жорнел» газетасининг маълумотларига кўра, ҳар икки томон шу йил Форс кўрфазида 87 та чет эл юк кемасига ҳужум қилган. Бу 1985 йилдагидан қарийб икки баравар кўпдир.

ГФР. Америка Қўшма Штатлари ўзининг Хассельбахдаги ракета базасида ГФР учун мўлжалланган 96 та ядровий қанотли ракеталарни жойлаштиришга киришди. Бунга қарши бўлиб ўтган норозилик намойишида 200 минг нафарга яқин киши қатнашди: Суратда: намойиш пайтида.

ЕПА—ТАСС телефотоси.

РЎЗИ ЧОРИЕВ УСТАХОНАСИДА

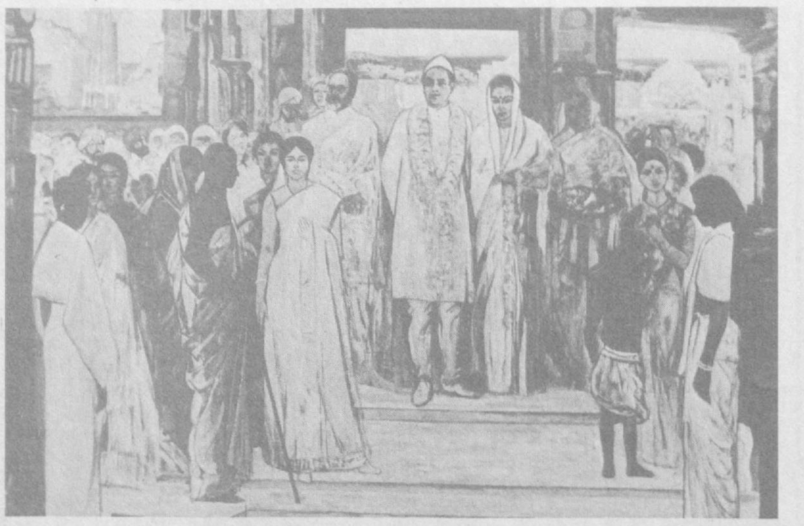

ҲИНДИСТОНГА БАҒИШЛАНАДИ

ТАНИҚЛИ рассом, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Рўзи Чориев яқинда ўзининг Ҳиндистонга бағишланган катта рангтасвир полотноси устида ишлашни ниҳоясига етказди. Мўйқалам устаси бу янги асарида Ҳиндистоннинг Индира ва Раджив Ганди, Лаъл Баҳодир Шастри сингари атоқли арбобларининг ажойиб образларини маҳорат билан яратди. Мазкур картина Тошкентдаги Индира Ганди музейи экспозициясидан муносиб ўрин олади.

Суратларда: (чапда) Рўзи Чориев ўз ижодхонасида; картинадан бир кўриниш.

Р. ШАГАЕВ фотолари. (ЎзТАГ).

ДАМ ОЛИШ СОАТЛАРИДА

• *Биз интернационалистлармиз*

БАХТИ БЕКАМ ОИЛА

ЎРТА Чирчиқ районида турли миллат вакилларидан таркиб топган оилалар йилдан-йилга ошиб бормоқда. Улар бахтиёр ва фаровон турмуш кечирмоқдалар.

«Ленин йўли» колхозида яшовчи педагог Ойша Абдураҳмонова ва ишчи Жонадил Бойқўзиевлар оиласи ана шундай бахтиёр интернационал оилалардан биридир. Қозоқ йигити билан татар қизининг дил амри билан қурилган бу оилага 40 йилдан ошди.

Жонадил ака узоқ йиллар давомида Тўйтепа металл конструкциялари заводида ишлаб, шу ерда катта иззат-ҳурмат билан пенсияга чиқди. Ойша опа эса В. Г. Белинский номли 10-ўрта мактабда ҳамон ёшларга сабоқ бериб келмоқда. Унинг меҳнат фаолиятига қирқ йил бўлди.

Колхозда уларни ҳамма пир-бадавлат, серфарзанд, бахти бекам оила деб тилга олади, уларга ҳавас қилади.

Оилада етти фарзанд вояга етди. Уларнинг ҳаммаси ҳаётда ўз ўрнини топган, ота-онанинг юзини ёруғ қиладиган бўлиб камол топишди. Тўнғич фарзандларининг мустақил ҳаётга қадам қўйганига ҳам анча бўлди. Шу нарса муҳимки, интернационализм туйғуси бу оила ҳар бир аъзосининг қон-қонига сингиб кетган. Фарзандлар ҳам ота-оналари анъаналарини давом эттиришиб, интернационал оила қуришди. Тўнғич фарзанд — Дамир олий маълумотли архитектор. У украин қизи Татьянага уйланган. У ҳам архитектор. Уларнинг иккови ҳам «Главташкентстрой» трестида ишлашади.

Дилора ҳам меҳнат фаолиятини Тошкент шаҳрида давом эттиряпти. У шаҳардаги 5-туғуруқхонада акушерка бўлиб хизмат қилади. Дилора тожик йигити Убайдулла билан тинч-тотув турмуш кечирмоқда. Убайдулла Қурбонов бўлса, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси поликлиникаси шифокори.

Оиланинг кейинги икки аъзоси Оҳангаронда яшашади. Фариданинг турмуш ўртоғи — қозоқ йигити Ашир Антибоев темир-бетон заводида, Ферузанинг турмуш ўртоғи ўзбек Абдумалик Нишонов шу ердаги корхонада ишчи.

Байрам кунлари Бойқўзиевлар хонадони гавжум бўлади, Ойша опа ва Жонадил акаларнинг бағри тўлиб кетади. Уларнинг ўғил-қизлари-ю, келин-куёвлари, ширин-шакар набиралари жамул-жам бўлишади. Бирор катта тадбир чиқиб қолгудек бўлса, биргалашиб муҳокама қилишади, тўй, маъракаларни саранжом-сариштa ўтказиш масалалари ўзаро келишиб олинади.

Яқинда бу интернационал оила вакиллари оиланинг кенжатойлари Ҳасан-Ҳусанларни Совет Армияси сафига кузатиш муносабати билан яна тўпланишди. Ҳовлини набираларнинг қувноқ овозлари, шодон кулгулари тутиб кетди. Ўғил ва келинлари, қизлари ва куёвлари Жонадил ака ва Ойша опа атрофида парвона бўлишди. Ота-она эса бундай пайтда ўзларини дунёдаги энг бахтиёр инсонлар деб ҳис этишади.

Ф. САФИУЛЛИНА,
У. ҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбирлар постининг аъзолари.

Бу — қизиқ

Гиламлар шуҳрати

Гиламлар... Улар халқ санъатининг энг демократик турларидан бири бўлса керак. Кўлда тўқилган гиламлар ер юзида жуда кўп, лекин уларнинг бирортаси ҳам иккинчисига ўхшамайди.

Арман гиламлари қадимдан дунёга машҳурдир. Ривоятларга қараганда Искандар Зулқарнайн унга Эрон гиламларидан ҳам кўпроқ қўйган. Арманистон территориясида гиламнинг энг қадимги нусхаси эрамиздан олдинги VII асрда пайдо бўлган. Арман гиламлари Европада ҳам, араб халифалари саройларида ҳам шуҳрат қозонган эди. Бельгиянинг Брюгге шаҳри ва Венецияда XI асрдаёқ арман гиламлари билан савдо қилинган. Ҳозирги вақтда Ереванда «Айторг» фирмаси гилам ишлаб чиқармоқда.

Озарбайжон гиламлари ҳам мамлакатимиз ва чет элларда машҳур. Шу кунгача сақланиб қолган энг катта гилам — «Шайх-Сафий» XVI асрда тайёрланган бўлиб, у ҳозирги вақтда Виктория ва Альбертнинг Лондондаги музейида сақланмоқда. Доғистон гиламининг ёшини ҳеч ким аниқ билмайди. Гиламдўзларнинг энг кекса «Кишилар тоғларда ҳанча вақтдан бери яшаётган бўлса, шунча вақтдан буён гилам тўқишади» дейишади. Доғистон гиламлари, айниқса Дербент районида қўлда тўқилган гиламлари СССРдагина эмас, жаҳоннинг 40 мамлакатида бўлишди.

Туркман гиламларини энг кўркам гиламлар дейиш мумкин. Уларда қизил ранг кўп фойдаланилади. Безагининг марказий элементларидан бири атир гул ҳисобланади. «Ахалтекин», «тека», «пандж» деб номланувчи гиламлар ипининг энг хилини тасаввур қилиб ҳам бўлмайди. Уларнинг ҳар бир квадрат метрида 440 минг ва ундан ҳам кўпроқ тугун бўлади. Тугун қанчалик кўп бўлса сифат ҳам шунчалик юқори бўлади. Ашхободдаги бадиий-экспериментал фабрикада ҳар бир квадрат метрида 1148000 тугуни бўлган гиламлар сақланмоқда.

Туркманистон гиламлари жаҳон бозорида ҳам жуда қадрланади.

(АПН материалларидан).

НИМА, ҚАЧОН, ҚАЕРДА?

✦Авиасозлар маданият саройида шанба ва якшанба кунлари «Кузги балл» кечаси ўтказилади. Унда маданият саройи бадиий ҳаваскорлик коллективлари концерт программаси ҳамда тўгараклар томонидан тайёрланган кўргазма намойиш этилади.

✦М. Горький номли маданият ва истироҳат боғида шанба куни соат 15.00 да кичкинтойлар учун «Октябрятлар шаҳрига саёҳат» номли театрлаштирилган кеча бўлади. Якшанба куни эса «Даврани кенг олинг, кичкинтойлар» шиори остида кичкинтойлар билан учрашув ўтказилади. Шу куни истироҳат боғида қўғирчоқ театри коллективининг спектакллари кўрсатилади.

✦23 ноябрь куни Собир Раҳимов районидаги қарияллар уйида дам олиш кечаси ўтказилиши режалаштирилган. Кечада Куйбишев район «Луначарское», «Юлдуз», Куйбишев номли маданият уйлари бадиий ҳаваскорларининг кўргазмали чиқишлари уюштирилади. Кеча соат 15.00 да бошланади.

✦Чиғатой спорт базаси стадионида 22 ноябрь куни республика олий спорт маҳорати мактабининг совриин учун ўтказилаётган ўсмирлар ўртасидаги Бутуниттифоқ турнирининг ўйинлари бўлади. Соат 10.00 да «Ёш ленинчи» — «Самарқанд», 11.30 да «Фарғона» — «ФШМ», 14.00 да «Термиз» — «Қозоғистон ССР», 15.30 да «Навоий» — «РФОСММ» футбол командалари майдонга тушадилар.

✦Келас. 22 ноябрь соат 13.00 да Тошкент районидаги «Ўзбекбирлашув» санаторийсида футбол бўйича область чемпиони «Умид» командасининг шарафлаш кечаси уюштирилади.

ГАП ЭГАСИНИ ТОПАДИ

— Бояги қоғозга ўқимай қўл қўйиб юборибман, ўзи нима ҳақида эди?

— Ё бизни дейсиз, ё шу касофатни.

Изоҳга ҳожат йўқ.

Е. Одилов чизган расмлар.

КИНОТЕАТРДА КУЛГИ КЕЧАСИ

БУ гал пойтахтимиздаги «Ватан» кинотеатри одатдагидан гавжум бўлди. Бу ерга район маданият бўлими ходимлари, Абдулла Қаҳҳор номли маданият уйи қошидаги кулгисеварлар тўгараги қатнашчилари, хушовоз хонандалар кинотеатрга меҳмон бўлиб келишди.

Ҳар кунги фильмлар томоша залимизни шунчалик бир неча соатгина тарк этди, — деди кинотеатр директори Бахтиёр Ҳасанов биз билан суҳбатда. — Аммо томошабинлар дам олиш кунларини кулгида завқли ва серзавқли мазмунли ўтказганликларини айтишди. Бундан кейин ҳам бунақа томошаларни тез-тез ташкил этиб, репертуарни янада қизиқарли ва ранг-баранг қилишни мўлжаллаб қўйдик.

Дарҳақиқат ака-ука Абулқосим ва Эркин Тўйчиевлар, Айниддин Зайниддинов, Жалол доктор Раҳимов ва бошқа кулги шинавандаларининг қувноқ ҳангомалари, шоир Сами Абдуқаҳҳорнинг ҳажвий шеърлари, шеър ва интермедиялари, хонандаларнинг куй ва қўшиқлари томошабинларда катта таассурот қолдирди.

ТОШКЕНТ техника уйида Бутуниттифоқ тажриба алмашиш мактабининг семинар машғулотлари ўтказилмоқда. Семинарда РСФСР, Озарбайжон, Литва, Латвия, Эстония каби кўплаб қардош республикалар вакиллари иштирок этишмоқда. Бундан мақсад автомобиль ва мотоцикл спортини янада оммавийлаштириш,

КЎРГАЗМАДА—ПОЙГАЧИ МАШИНАЛАР

ҳаваскор автоконструкторларни ДОСААФ клубларига жалб этиш ҳамда пойга автомобилларини йирик мусобақаларга тайёрлашдир. Шу ерда Тошкент шаҳрида жойлашган автомото-клуб ҳаваскорлари ҳамда олий ўқув юртларининг студентлари томонидан тайёрланган спорт автомобилларнинг кўргазмаси ташкил этилди. Кўргазмада 10 га яқин «Урал», «Иж», «Жигули — 2105» маркаларидаги спорт машиналари намойиш этилди.

Мазкур семинарнинг Тошкентда ўтказилишида жуда катта аҳамиятга эгадир, — деди республика спорт-техника клуби директори А. П. Шапилов. — Бутуниттифоқ тажриба алмашиш мактаби биринчи бор ташкил этилди. Бу республикамизда ҳам шу спорт турини янада оммалаштиришда ҳамда спорт машиналарини йирик мусобақаларга аъло даражада тайёрлашга ёрдам беради.

ВАЗИЯТДАН ЧИҚИШ

Ҳар куни эрталаб бўладиган ва одатдагидек ролла-раса бир соат давом этган бош мутахассислар йиғилиши тугаши билан цех бошлиғи Никухаренко котиба Людочка кабинетига кириб борди.

— Нима гап, Люда! — сўради ундан Никухаренко. — Киравер. Бугун узрли сабаблар-га неча киши келмади?

— Беш киши, Николай Николаевич.

— Беш киши?!

— Ҳа, беш киши! — такрорлади Люда. — Бешовлон!

— Тўхта, қизишмагин, — деди цех бошлиғи. — Балки улар келиб қолишар!

— Қандай қилиб келишади, ахир, автомобилга ҳам, самолётга ҳам жой йўқ-ку! — деди Людочка.

Қандай қилиб бўларди, балки транспорт бўлмаётгандир. Бизда автобуслар қандай қатнашини яхши биласан-ку!?

— Биламан, бироқ одам автобусни сутка-лаб кутмайди-ку.

Никухаренко бўйнини қашиди.

— Айриммлар кутмайди, бошқаларнинг эса кимлигига боғлиқ.

— Масалан, Полусвитов?

— Полусвитов? — Николай Николаевич ўйга толди, бирозидан кейин хурсанд ҳолда гапирди: — Полусвитовдан кутиш мумкин. У шунчаки, ишга бир кунчалик қизиқмайдиган, автобусни эса кутаверадиган одамлардан.

Бироқ Людочка жинғалак сочларини кескин силкитиб қўйди.

— Николай Николаевич, мен десангиз — денг, лекин мен маълумотларни беришим керак, уни ишга келмади, деб ёзаман.

Никухаренко кўрсаткич бармоғини норозиларча силкитди.

— Ҳеч қачон. Ҳаммасини ўзинг билиб ол-ку. Уни кечикди, деб қайд қилгин. У қачондан бери кутяпти?

— Бир кундан бери!

— Демак, 24 соат кечикди, деб ёз.

Людочка стулга ўтириб, ведомостга қайд қилди.

— Ҳа, майли. Наплевакони нима қиламиз? У уч кундан бери кутиб ўтирибди. Непутевкин эса тўрт кундан бери — машина келмайди-ю, ҳеч қаёққа кетолмай ўтирибди.

— Ёз: Наплевако 72 соат, Непутевкин 96 соат кечикди!

Шу вақт хонага кириб келган ёш мутахассис Леонид Широколобов бу гапларни қайрон бўлиб тингларкан, бошлиққа секин гапирди:

— Николай Николаевич, бу нарсага тушунмаяпман. Улар кечикиб келганлар эмас, аслида келма...

— ...ганлар, — сўзни тугатди Никухаренко. — Шуни ҳам биламан. Ҳамма гап шундаки, кечикканлар учун менинг пўстагимни қоқишади, ишга келмаганлар учун эса мукофотдан маҳрум қилишади.

— Тушундим! — фаҳмлади ёш мутахассис.

Людочка бўлса яна табелга қаради.

— Николай Николаевич, Хабулин эса узрли сабабсиз бюллетенсиз беш кун ишда бўлмади, шуни ҳам кечикди, деб ёзамизми?

— Ҳа, ёз: 120 соату 50 минут кечикди! Шуни унутмагинки, ўз цехимда кечикиб келувчиларга ҳали тоқат қила оламан, ишга келмаганларга эса ҳеч қачон!

Ю. РИХТЕР.

Русчадан М. Мирҳамидов таржимаси.

САТИРА ВА ЮМОР

• СПОРТ • СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ЯРИМ ФИНАЛГА ЧИҚДИЛАР

✦ ТОШКЕНТдаги «Ёшлик» спорт аренасида ўтказилаётган бокс бўйича СССР Қуролли кучларининг биринчилигида Туркистон Ҳарбий округи спортчилари муваффақиятли иштирок этишмоқда. Округнинг 6 боксчиси — А. Григорян, С. Василенко, Т. Искорлов, С. Мозгунов, Х. Матжонов, С. Таможенколар ярим финалга чиқдилар.

«ТОШКЕНТ ТОНГИ—86»

✦РЕСПУБЛИКА шаҳмат-шашка клубида рус шашкаси бўйича «Тошкент тонги-86» Бутуниттифоқ аёллар турнири ўтказилмоқда. Учи турдан сўнг икки ярим очко жамғарган масквалик Елена Чигайкина ҳамда гомеллик Зинаида Бельчиналар пешқадамлик қилмоқда. Тошкентлик Ирина Иванова эса икки очко билан учинчи ўринда бормоқда. У учинчи турда таниқли шашкачи Р. Эстеркиннани мағлуб этди.

ҲАР ТЎҒРИДА

Чиқитсиз дарахт

Кокс пальмасини фойдали ўсимликлар ичида энг фойдалиси деб айтиш мумкин. Унинг ҳамма нарсаси — барглари тортиб илдизигача фойдаланилади. Улкан ёнғоқ ичидаги гўштини-ку, сиқиб ёғини олишади. Сути ичимлик. Танаси бинокорликда ишлатилади. Баргидан эса бўйра тўқилади.

Юз йил бўлмоқда

Вазн ўлчов бирлиги — килограмм юз ёшга кирмоқда. 1889 йилдан Халқаро вазн ва ўлчов бюросида Парижда сақланган тўққиз метр чуқурликда килограммнинг эталони сақланмоқда. Платина ва иридий қотишмасидан иборат бу цилиндрнинг баландлиги ва

Филиппиндаги христиан миссионерлари пальмани «дангасалар дарахти» деб атаганлар ва у худонинг номини машҳурлаштиради, кўп меҳнат билан топиш қийндаги кўрсатмасига қарамай, ҳозирги вақтда бир пальма ҳар кунда 50 тагача уруғлар беради. Унинг меваси бир неча кишини боқишга етади. Шу боис бу дарахтни маҳаллий аҳоли бундай ҳикматли нарсаларни кесиб ташлашга мажбур қилганлар.

диаметри 39 миллиметрдир. Ҳозирги вақтда шу мақсад учун фойдаланилаётган тарозилар дарахти бу эталонда қўлланилганда бир микрограмма (миллиграммнинг мингдан бир қисмига) адашиш мумкин. Энди шундан ҳам бир баравар аниқ ўлчайдиган янги тарози тажрибадан ўтмоқда. Бу тарозилар бир неча кундан бери Парижда сув қадар сезгирки, Парижда ҳар куни қўйилган Атлантика океанида тўлқинлар ҳам титрайди.

Нега дардга чалинмайди?

Отларда юрак-қон томирлари касалликлари жуда камдан-кам учрайди. Инглиз ветеринари С. Литлжон буни шундай изоҳлайди: «Отлар чекмайди, спиртли ичимликлар ичмайди, вегетариан парҳезига қатъий амал қилади ва жисмоний ҳаракат билан кўп шуғулланадилар».

ҚИШКИ ФОРМАГА

Тошкент гарнизони бошлиғининг буйруғига мувофиқ Тошкент гарнизони қўшинларининг барча шахсий состави 25 ноябрдан қишки формага ўтади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ ЕРЕВАН—ЦАХНАДЗОР МАРШРУТИ БЎЙЛАБ

ТУРИСТ

САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Туристлар мазкур маршрут бўйича саёҳатга чиққан вақтларида ўзининг қадимий архитектура ёдгорликлари билан шуҳрат қозонган Ереван шаҳри билан танишадилар. Эчмиадзин кафедрал ибодатхонаси тарихий архитектура комплексига борадилар. VII асрда қурилган Звартноц мақбараси харобалари билан танишадилар. Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўладилар, шаҳарнинг бошқа диққатга сазовор жойларини томоша қиладилар.

САФАР МУДДАТИ — 30 ноябрдан 14 декабргача. Путёвка баҳоси — 250 сўм.

ЕССЕНТУКИ — КАВКАЗ МИНЕРАЛ СУВЛАРИ БИЛАН ДАВОЛОВЧИ КУРОРТ САНАЛАДИ. ШАҲАРДА ГУЗАЛ БИНОЛАР ВА ИНШООТЛАР ЖУДА КЎП.

Туристлар ана шу сафар даврида XIX—XX асрлар архитектура ёдгорликлари, Гражданлар уруши қаҳрамонларига ўрнатилган ёдгорлик, халқ музейи, курорт боғини бориб томоша қиладилар. Айниқса, йилнинг истаган фаслида мароқли ҳордиқ чиқариш учун ажойиб шарт-шароит яратувчи қор босган тоғ чўққилари унутилмас таассурот қолдиради.

МАРШРУТ 16 декабрдан 4 январь ЎРТАСИДА БОШЛАНАДИ. Путёвка баҳоси — 240 сўм.

Самолётда бориш ва қайтиш, овқатланиш, яшаш, экскурсия хизмати кўрсатиш харажатлари путёвка қийматига киради.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700078, Тошкент шаҳри, Намойишлар хиёбони — 5-уй. Телефон: 39-13-12.

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕПЛОХОДИДА ҚОРА ДЕНГИЗ БЎЙЛАБ САЁҲАТГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Саёҳат вақтида туристлар қаҳрамон шаҳарлар — Одесса, Севастополь, Новороссийскда бўлиб, шаҳарларнинг диққатга сазовор жойларини томоша қиладилар. Курорт шаҳарлар — Сочи, Ялта, Сухуми, Батуми, Поти, Феодосия, Евпаторияда тўхтаб, машҳур архитектура ёдгорликлари, музейлар, саройлар, шифохоналар ҳамда Қрим ва Кавказ боғлари билан танишадилар.

Теплоходда Қора денгиз бўйлаб саёҳат қилиш ҳар қандай туристда мароқли таассурот қолдиради. Денгизнинг шифобахш ҳавоси. Қора денгизнинг доимо ям-яшил, хушманзара соҳиллари ва қор босган баланд тоғ чўққилари туристлар йилнинг истаган фаслида яхши ҳордиқ чиқаришлари учун қулай шароит яратади.

Қулай каюталар, яхши ошхона, кутубхона, кинозалвa ва музика салонлари, сайр қилинадиган палубалар, хизмат қилувчилар ғамхўрлиги, барча-барчаси саёҳатчилар ихтиёрида. Денгиз сафарининг ўзига хос жозибасини фақат саёҳатга чиққан вақтдагина ҳис этиш мумкин. Мазкур маршрут Одесса шаҳрида бошланиб, ўша ерда тугалланади.

САФАР МУДДАТИ — 25 ноябрдан 12 декабргача. ПУТЁВКА БАҲОСИ — каюталарнинг классига кўра — 400 сўмдан 600 сўмгача.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

Фрезерчилар, токарлар, слесарлар, қолипловчилар, штамповкачилар, кранчилар, қуювчилар, уриб чиқарувчилар, газорез-резловчилар, анодловчилар, электромонтёрлар, клепальщик-йиғувчилар, ҳайдовчилар, турли касбдаги қурувчилар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-қават;
Ленин район пункти — Шевченко кўчаси, 64-уй;
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй;
Ҳамза район пункти — Хасанова кўчаси, 10-уй;
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй;
С. Раҳимов район пункти — Корасарой кўчаси 270-уй;
Акмал Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21-уй;
Сергели район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй;
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ФОТОҲАВАСКОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА СОЮЗЛАРАРО ҲАВАСКОРЛИК ИЖОДИ УЙИ ХАЛҚ ИЖОДИЁТИ II БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ ДОИРАСИДА

ФОТОҲАВАСКОРЛАРНИНГ ОБЛАСТЬ КОНКУРСИНИ

ЎТКАЗАДИ

ФОТОКОНКУРСНИНГ ТЕМАТИК БЎЛИМЛАРИ:

— ишлаб чиқариш мавзуси, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати, илғорларнинг портретлари;
— совет бишлари — меҳнат, турмуш, дам олиш, замондошларимизнинг портретлари;
— она-Ватанимизнинг шаҳарлари, янги қурилишлари, табиат кўринишлари;
— мамлакатимиз ҳалқларининг бузилмас дўстлиги, тинчлик учун кураш;
— республикаларнинг миллий хусусиятлари, анъаналари, янги урф-одатлари, республика аҳолисининг халқ ижодиёти II-Бутуниттифоқ фестивали тадбирларини ўтказишдаги иштироки;
— болалар мавзуси, ёш фотоҳаваскорларнинг ишлари;
— спорт фотографияси;
— экспериментал фотография.

16 ёшгача бўлган ёш фотоҳаваскорларнинг ишлари «Фотоюннор» бўлимида алоҳида намойиш этилади.

ҒОЛИБЛАРГА: «лауреат» унвони берилади, фахрий ёрлиқлар, дипломлар, пул мукофотлари топширилади. «Фотоюннор» бўлими бўйича мукофотлаш алоҳида ўтказилади.

Конкурсга юбориладиган ишлар 1987 йил 1 февралгача кечикмай тақдим этилиши керак.

АДРЕС: Тошкент шаҳри, Я. Колас кўчаси, 7-уй. Тошкент области союзлараро ҳаваскорлик ижодиёти уйи.

Фотографиялар тугалланган тарзда, ҳажми — 30х40 сантиметр атрофида бўлиши лозим.

Ўз ишини конкурсга юбораётган кишилар конвертда фамилиясини, исмни, отасининг исми ва адресини тўлиқ кўрсатиши шарт. Ёш қатнашчилардан эса конверт устига «Фотоюннор» белгисини қўйишларини ва ёшларини кўрсатишларини сўраймиз.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 22/XI дан бошлаб Ленинград цирки артистларининг гастроллари (16, 19.00).

Тошкент шаҳар Советы ижроия комитетининг савдо бош бошқармаси ва «Ташобувьторг» коллективлари «Ташобувьторг» директори З. Т. Исломова онаси Соҳиба ИСЛОМОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Р. 09132. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64884. Б. 1761. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12